بسم الله الرحمن الرحيم

ރައްޔިތުންގެ مجلس ގެ ރިޔާސަތު-

މާލެ.

ދިވެހިރާއްޖެ.

يوميّة نمبر ١٥/٧٩

ރައްޔިތުންގެ مجلس ގެ 1979 ވަނަ އަހަރުގެ

2 ވަނަ ދައުރުގެ ފުރަތަމަ ޖަލްސާ

(15 ފެބްރުއަރީ 1979 ދުވަހުގެ ހެނދުނު 9.00 ގައި مجلس ހުޅުވުނީ)

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ލައިބްރަރީ އާއި އާކައިވް
The Library and Archives of People's Majlis

1- ފަށްޓެވުމުގައި مجلس ގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު الشيخ أحمد شاطر قواعدُ ގެ جلسة ފެއްޓެވީ، ދިރާސާ صلوات ކިޔުމަށްފަހު. ޖުމްލަ حاضر ވި މެމްބަރުން 39 ނަމްބަރު ނަމަވެ.

2- އެޖެންޑާގައި ގެނެސްދިން رئيس الجمهوريّة ގެ އަމުރުގެ نمبر 150/ވޯލ/57/I-1 ގެ ސިޓީއާއި مجلس ގެ رئيس ގެ އަންގަވައިދެއްވުން އަށް ސިޓީ ނަމްބަރުގެ معلومات އަށް ޖަވާބު ދިނުމަށް إدارة ގެ سكريتري އަށް

ސޮއި

بسم الله الرحمن الرحيم

رئيس الجمهورية ގެ އޮފީސް.

މާލެ،

މީލާދީ ސަނަތު:

3 ޖުލައި 1979

نمبر: 1-I/57/79/150

ރައްޔިތުންގެ مجلس ގެ رئيس އަށް

ފަޟީލަތުން سلام ޢަރުޟުކޮށް ދަންނަވަމެވެ.

15 އޭޕްރީލް 1979 ގައި ފޮނުއްވި ރައްޔިތުންގެ مجلس ގެ ރިޔާސަތުން ފޮނުއްވި نمبر 1-I/57/79/97 ސިޓީއާ حوالة ދީ ދަންނަވަމެވެ.

[illegible] 26 [illegible] 1978 ގައި ބޭއްވި "[illegible]" [illegible] دولة ގެ [illegible] مشورة [illegible] قواعد އާއި، [illegible] رئيس الجمهورية ގެ ޙަޟްރަތަށް [illegible] ގެ قواعد އަށް عمل ކުރަން ފެށުން [illegible]، މި އޮފީހުގެ نمبر 1-I/57/79/147 ސިޓީއާއި، مجلس އަށް [illegible] ފޮނުވިފައިވާ، "قانون نمبر ٣/٧٣ (ހިޖުރީ ސަނަތުގެ [illegible] قانون) އަށް إصلاح ގެނައުމުގެ ބިލު" އެކު، ރައްޔިތުންގެ مجلس ށް [illegible] رئيس الجمهورية ވިދާޅުވެއްޖެ.

އަދި ދަންނަވަމެވެ. قانون نمبر ٣/٧٣ ގެ ދަށުން [illegible]

ފެނިވަޑައިގަންނަވަނީ، އެގޮތަށް ހުށަހަޅުއްވައިފައި، ބަޔާންކުރެވިފައި، މިސާލަކަށް ދައްކަވާން
ބޭނުންކުރާ قواعد ގައިވާ ގޮތުން. އަދި އެހެންގޮތަކަށް، ވިޔަސް، قواعد އާއި ޚިލާފުވާ ކަމެއް ދެ
އި قواعد ތަކަށް عمل ކުރުމުގައި ގެނެވޭ إصلاح އާއި ގުޅޭގޮތުން ބަދަލުތަކާއި ގުޅިގެން، إصلاح އާއި
ގުޅުންހުރި ވަކި ގޮތެއް ނުވެއެވެ.
މި ގޮތުން މިހާރު ހުށަހެޅިފައިވާ ކަންތައް، رئيس الجمهورية تعهد ކުރެއްވި
ގޮތަށް، އެ قواعد ތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ނަމަވެސް ބަދަލެއް ގެނަވަން رعيّة ތަކުގެ مجلس ގެ މެމްބަރުންގެ
معلومات އަށްޓަކައި ހުށަހަޅާލަމުން އެދި ލައްވަމެވެ.
إحترام قبول ކުރައްވާށި އެދެމެވެ.

خادمكم
(ސޮއި)
عبدالله جميل
އިންޓީރިއަރ ސެކްރެޓަރީ

3 - އެޖެންޑާގައި ހުށަހަޅާ رئيس الجمهورية ގެ ރިޕޯޓަށް ފަހު ފަރާތު
ބިލްތަކާ مسألة އެވެ.
މިއަދަށް مجلس ގެ رئيس ގެ އަރިހުގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ބިލެއް
އަދި قانون نمبر ٣/٧٣ (ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ރަށްރަށުގައި ހެދުމުގެ قانون) އަށް إصلاح
ގެނައުމުގެ ބިލު مجلس އަށް ހުށަހެޅިއެވެ. ބިލު ހުށަހެޅީ ސްޓޭޓް سكرتري އެވެ.

ބިލު

3 - قانون نمبر ٣/٧٣ (ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ރަށްރަށުގައި ބިން ދިނުމުގެ قانون) އަށް إصلاح ގެނައުމުގެ ބިލު.

قانون نمبر ٣/٧٣ (٨/١٢/٧٣ ھ) (ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ރަށްރަށުގައި ބިން
ދިނުމުގެ قانون) އަށް ތިރީގައިވާ إصلاح ގެނެވުނެވެ.
ދެން ޤާނޫނު قانون ގެ 2 ވަނަ مادّة ގެ ބަދަލުގައި ތިރީގައިވާ مادّة ލިޔެވުނެވެ.

2- ފުރަތަމަ ބާބުގެ ފަސްވަނަ މާއްދާގައި ވާ ހުށަހެޅުން ކުރެއްވި، ފުރަތަމަ ބާބުގެ ޖަލްސާތަކުގައި، ކޮމިޓީ
އާދެ 68 ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހުގެ ހިމެނުމާއި، މިތިބި، މިހާރު، ސަރުކާރުގެ، މިސިޔާސީ ގޮތް އިސްލާ-
ހުކުރުމުގެ މަސައްކަތް.

މި ގޮތުން ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ސަރުކާރުގެ، ރައްޔިތުންގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ ދަށުގައި، ޖަލްސާ
ގެންގުޅެވޭ 68 ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހުގެ ވެރިކަން ކުރުމަށް. މަޖިލީހުގެ / މިނިސްޓަރުން ގަ-
ނޑު މަޖިލީހުގެ ރައްޔިތުން އަސާސީ ގާނޫނުގެ ގޮތުގައި، ހުށަހެޅުއްވި ބަދަލު ފާސްކުރެއްވި.

3- ރައްޔިތުންގެ ފުރަތަމަ ބަދަލުގެނައުމަށް، ގާނޫނީ ބާރުތައް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ފަދަ
ވެރިކަން ކުރުމަށް، އަދި އެ ފަރާތުން ވެރިކަން ވެރިކަމާއި، މިހާރު ސަރުކާރުގެ އާދަޔާ ހިލާފު ނޫން
މަޖިލީހުގެ قواعد އަށް ގެނެސްދިނުން.

މި ބާބު މިގޮތަށް ފާސް ކުރުމުން މިހާރު ސަރުކާރުގެ އާދަޔާ ހިލާފު ފުރިހަމަ
ގޮތްތަކެއް، قانون نمبر ٣/٢٣ ގެ ފަސްވަނަ مادّة ގައި މިހާރު އެކުލެވިގެން "3 މަޖިލީހުގެ" މިގޮތުން
ދައުލަތުގެ ބަޔަކުގެ 68 ސަރުކާރުގެ މަޖިލީހުގެ ޢިބާރާތް ގެނައުމުގެ ފުރިހަމަ ގޮތް ހުށަހެޅުއްވި،
ތަފުސީލު ކުރުމަށް، މިސާލަކަށް / މަޖިލީހުގެ ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ރައީސުލް ޖުމްހޫރިއްޔާ
ދަށުގައި ގާނޫނީ ބާރުތައް ބަޔާންކުރެވިފައި، ފަދަ ގާނޫނު ބާރު ދެވިގެން ވެރިކަން ކުރެވޭނެ.

3 ވަނަ مادّة މިގޮތަށް ބަދަލުގެނައުމަށް، އަދި ސަރުކާރުގެ ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ހުށަހެޅުއްވި
މިمادّة ގައި މިގޮތަށް އެކުލެވޭ، ގާނޫނީ ބާރުތައް ވެރިކަން ކުރުމަށް، ފުރިހަމަ ގޮތަށް، ވެރިކަން
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ބާރުތަކާއި އެ ބާރުތައް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ ގޮތް عام قواعد އެއް އަދި ސަރުކާރުގެ ދަށުގައި
ވެސް ހިމެނުން ބަދަލު ހުށަހެޅުއްވި ސަރުކާރުގެ ފުރިހަމަ ގޮތަށް ގެނެސްދިނުމަށް. އަދި دولة ތެރެ
އެކުލެވޭ ބާރުތައް ފުރިހަމަ، ވެރިކަން ރައްޔިތުންގެ ބަދަލު ހުށަހެޅުއްވި، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ގޮ-
ސްތަކާއި ހުރިހާ އަސާސީ ގޮތަށް ފުރިހަމަ ކޮށްދިނުން.

ދ. އަލްއުސްތާޛު عبد الفاضل عبد الحسيب މިގޮތަށް ދެއްކެވި. މި قانون ގެ ދަށުން ރައްޔިތުންގެ
ވެރިކަން ރައްޔިތުންގެ، ރައީސުގެ، ގާނޫނީ ބާރުތައް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހުށަހެޅުމުން. އަދި ބަދަލު ގެނައުމަށް އެއްބަސް
ވަނީ ފުރިހަމަ شامل ގޮތަކަށް ނޫންތޯއޭ؟

ނ. އަލްއުސްތާޛު عبد الفاضل حسني محمد މިގޮތަށް ދެއްކެވި. މި قانون ގެ 3 ވަނަ مادّة

ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] . [illegible] ، ([illegible]) ގެ 2 ވަނަ مادّة
އެއީ 3 ވަނަ مادّة އެވެ. މިހާ قانونގެ مادّةތައް ترتيب ކުރެވުނު ގޮތުން ބޭނުން
ވެއެވެ. އަދި 2 ވަނަ مادّة ގައި [illegible] [illegible] 68 [illegible]
[illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] . [illegible] [illegible]
[illegible] قانون [illegible] [illegible] [illegible] ، إصلاح [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] .

މި الأستاذ عبدالله حميد ދެއްކެވިއެވެ. ސ. العضو الفاضل حسن
محمد [illegible] [illegible] إصلاح [illegible] [illegible] ثابت [illegible]. [illegible] [illegible] ،
قانون نمبر ٣/٧٣ ގައި [illegible] 2 مادّة އެވެ. 2 ވަނަ مادّة އަދި 3 ވަނަ مادّة އެވެ.
[illegible] 2 ވަނަ مادّة / ވަނަ مادّة [illegible] ، 3 ވަނަ مادّة ، 2 ވަނަ مادّة [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ثابت [illegible]. [illegible] [illegible] ثابت [illegible] .

رئيس الجمهورية [illegible] الأستاذ موسى فتحي ދެއްކެވިއެވެ. މި قانون ގައި
" دولة [illegible] [illegible] [illegible] " [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] " [illegible] [illegible] [illegible] .

رئيس الجمهورية [illegible] الفاضل [illegible] محمد [illegible] ދެއްކެވިއެވެ، دولة [illegible]
[illegible] [illegible] ، [illegible] [illegible] [illegible] حال [illegible] . [illegible]
[illegible] . [illegible] دولة [illegible] [illegible] . دولة [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] شريعة [illegible] [illegible] ثابت [illegible] . [illegible] دولة [illegible] [illegible]
[illegible] دولة [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ، ترقي [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] . [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ، [illegible] قواعد [illegible] . [illegible] قواعد [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] انتظام [illegible] [illegible] [illegible] . [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] سوال [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] . [illegible] دولة [illegible] [illegible] أصول [illegible] [illegible] عمل [illegible] [illegible]
[illegible] . [illegible] [illegible] [illegible] دولة [illegible] قواعد [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] .

މާލެ މެމްބަރ الفاضل الياس ابراهيم ވިދާޅުވިއެވެ. މެމްބަރުންގެ ތެރެއިން ބޭނުން އެންމެ
ގޮތަކީ ގާނޫނު އަސާސީގެ ފުރަތަމަ ބާބުގެ އިޞްލާޙު ކުރުމުގެ ބާބުގައި، އެބަހީ ދެކުނު ވާހަކައެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ މެމްބަރ ޢަބްދުލްމަޖީދު الأستاذ ابراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ.

ގާނޫނު މާލެ މެމްބަރ الفاضل الياس ابراهيم އާއި ތائيد ކުރައްވައެވެ. ދެން މިހާރު ދައްކަވާ ވާހަކަ ފަދަ
ގޮތަށް ބިލުގެ عبارات ގެ ތަރުތީބުގައި، قانوني ގޮތުން ބަލާއިރު ބަދަލު ގެނައުމަށް ހުށަހެޅުމަކީ
ގާނޫނު އަސާސީގެ ފުރަތަމަ ބާބު ގެ އިޞްލާޙު ގެނައުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމެވެ. ދަންނަވާ مسالة
ނަމަވެސް ބަދަލު ގެނައުމަށް ފެންނަ مسالة އެއްވެ. އެއްވެސް ބަދަލު مسالة ގެން ދިޔުމެއް ނޫނެވެ. ގާނޫނު
އަސާސީ ބަދަލުވުމަކީ ދައުލަތަށް ... ގާނޫނީ ގޮތުން ... عام ގޮތެއް ގެ قانون
ގާނޫނު ގެނެސް ބަދަލުކޮށް، ގެނެސް ބަދަލުކުރުން. ގާނޫނު އަސާސީގެ ބާބު ... ގެނައުމަށް ތާއީދުކުރަމެވެ.
ދެން ހުށަހެޅުމަކީ ހަމަ ގޮތުގައި ... ކުރާ ވާހަކައެވެ.

ވ. އަތޮޅު މެމްބަރ الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. މި ބިލުގެ ބަދަލު ...
ގާނޫނު އަސާސީގެ ފުރަތަމަ ބާބު އިޞްލާޙު އާއި މާލެ ގެ ތائيد ކުރައްވައެވެ. ...
دولة ގެ އެއްވެސް ... ގޮތަކަށް ... ނޫނެވެ. އަދި ... ގޮތަށް
... آمدني ... ... محروم ... ...
... ނޫނެވެ. ... ތائيد ކުރައްވައެވެ. ... މެމްބަރ
... އިޞްލާޙ ... ގާނޫނު ...
... އިޞްލާޙ ... އަދި ... مجلس ...
... މެމްބަރ ... ވިދާޅުވިއެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ މެމްބަރ ... الأستاذ موسى فتحي ވިދާޅުވިއެވެ. ... ވ. އަތޮޅު މެމްބަރ
الأستاذ عبدالله حميد އާއި ތائيد ކުރައްވައެވެ.

ރ. އަތޮޅު މެމްބަރ الفاضل عبدالله جميل ވިދާޅުވިއެވެ. ... ތائيد ކުރައްވަމުން ...
... އަދި رئيس الجمهورية ގެ ...
...
... قواعد ...
قواعد ... رئيس އާއި ...
... قواعد އާއި عمل ...
... قانون ... عمل ...

ނިމިފައެވެ. މިސާލަކަށް އާދޭ އެއްގޮތަކަށް ލިޔެވިފައި ޤާނޫނުގެ ބައެއް ބަސްތައް މިއަދުވެސް ފެނެއެވެ. އަދި

ޢާއްމު ގޮތެއްގައި އާދައިގެ ހަޖުނުގެ އާންމު ބަސްބަހުން އެއްޗެހިތައް ބަލައިލުމުން ފެނޭނެއެވެ. މިހެން މިއުޅޭ

ދެން އެހެންކަމުން ގާނޫނުގެ ޤަވާޢިދު އަދި ޢަމަލު ކުރަން ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުން މި މާއްދާ އަދި މިއާ ގުޅޭ -

އިޞްލާޙު ކުރުމަށް ގެނެސްދެވިފައެވެ. މިއާ މި ގާނޫނާއި ޤަވާޢިދު އަދި ޢަމަލު ކުރަމުންދާ ގޮތުގައި އިޞްލާޙު

ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ނުކުތާ ތާއީދު ކުރައްވަމުން ވިދާޅުވީ، އެއީ މާއްދާ އަކީ، ދެން އޮތް ކަމެއް

ފަދަ ގޮތަކަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ބަޔާން ކުރެވިފައެވެ. މިހާރު ބަލާއިރު މި ގާނޫނަށް ވުރެ ރަނގަޅު ގޮތުގެ

ޤާނޫނެއް ނެތެވެ. މި ޙަޤީޤަތުގައި އަޅުގަނޑު ބުނަން ބޭނުން ވަނީ ރަނގަޅު ގޮތަކަށް ހިންގުމުގެ މި ގާނޫނު

ޤާނޫނެއް ނެތްކަމެވެ. ދެން އަދި މިޔޮޅުގައި ރަނގަޅު ގޮތަކަށް ފަހު ޤަވާޢިދެއް ހެދުން

ވެއެވެ. މިއާ، މިފަދަ އަޅުގަނޑު ފެނިގެން، ބުނެވުނު ގޮތަށް މިއަދު ހުށަހެޅުން ދެކޮޅުވީމެވެ.

ނަޑުވަމުން **ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު الفاضل موسى محمد** ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން، ކުރީ

ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވީ ބަހުސްގައި ކަމެއް، މިހާރު ވަނީ ކުރެވިފައިވާ އަޅުގަނޑު

ގެނެސް ދެއްކުމުން 68 ވަނަ މާއްދާގެ ބަހުން އެ ކަމުގެ ކުރުން މި ޤާނޫނުގައި ޙަވާލާ

ކުރެއްވިއެވެ. މިއާ އަޅުގަނޑު ފެންނަނީ، ކުރީ ބުނެވުނު ގޮތަށް ހިންގުމެވެ

އިޞްލާޙު ކުރުމެވެ.

ދެން **ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު الأستاذ عبدالله حميد** ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ކުރީ ބަޔަކަށް، ...

އިޞްލާޙު ކުރަން ފެނިގެން ނުކުރޭ އޮތް ޤާނޫނު އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅިއިރު ހުށަހަޅާނީ ޤާނޫނުގެ ބަސްތަކެވެ

އަޅުގަނޑު ބުނަން ބޭނުން ތާއީދު ކުރަމުންނެވެ. މި ބަހުގެ ބަސްތަކަށް عبارات ބަދަލު ތާއީދު ކުރާ ފަރާތްތައް

ނުކުރެވެ. ހަމައެކަނި އެކަމަކު އެހެން ތާއީދު ކުރަމެވެ. ބަދަލު ކުރެވޭ ގޮތުން މިކަން ހުށަ

ގެނައުން ބަދަލުކުރެވޭ. މިފަދަ ނުކުތާ ބަހުސްކުރުމުގައި ހުށަހެޅުން ތަފާތުވާ ޤާނޫނު އެއްކިބާ ޤާނޫނު

ގައި ހުށަހެޅުން ކުރިމަތިވެ، ބަދަލު ކުރަން ކިހިނެއް؟ 2 ވަނަ މާއްދާ ބަލާލުމުން 3 ވަނަ މާއްދާ އަކީ

ހުށަހެޅުން ހިމެނޭ ފަދަ ކަމެއް ނެތެވެ. 2 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ނަމަ ފަދަ ކަމެއް. 3 ވަނަ

މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ، ކުރުމަށް ކަމެއް ފަދަކަމެވެ. އަޅުގަނޑު ހިތަށް، މި ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާ

ފަރާތް ބޭނުމުގައި އެވަރަށް ބޮޑުވެ. މި ޤާނޫނު އެގޮތަށް ހެދިފައި ވީމާ محمد أمين ގެ انقلاب ގައި އަޅުގަނޑު

ފުރަ ކަމަށް ވެއެވެ. އެހެން ފަދަ ގޮތެއް ކުރެވިދާނެ، خيال އާ ރޫޙު ބަދަލުވެ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން

މިހާރު ބަޔާންވެއެވެ. މިއާ އަޅުގަނޑު ހިތަށް މިހާރު މި ޤާނޫނު إصلاح ކުރަން ފަދަ

އެއްވެސް ކަމެއް ނެތެވެ.

ދެން **ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު الفاضل عبدالله جميل** ވިދާޅުވިއެވެ. ޤާނޫނު إصلاح ކުރުމަށް ފަދަ

ސަބަބެއް މިހާރު ނެތް ދެން ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު الأستاذ عبدالله جميل ގެ ކަމެއް ކުރުން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ

އެރިއްޖެއެވެ. މިހާ އަޅުގަނޑު އަރިހުގައިވާ ދަށުން ކަނޑައަޅަން އެދެނީ قانون إصلاح ކުރުމަ
ށެވެ، އަޅުގަނޑު ފިކުރުކުރަނީ ފަރާތުގެ ފިކުރުން ފަހުން އެދޭ މިންވަރު ފިޔަވަ قانون އަށް
މި قانون ވެއްޖެ. މިގޮތަށް ނ. އަތޮޅު މެންބަރު މިވަގުތު ފާހަގަކުރައްވައި ރަށްތަކުގެ ވަށައިގެން، އެހެން
އިންތިޚާބުތަކުގެ ތަރުތީބު ފިޔަވަ ދަރަޖައިން ނެގުމެވެ. އެގޮތަށް މިހާރު ކަމަށް ށ. އަތޮޅު މެންބަރު
އެ ވިދާޅުވި ފަދައިން މިއަދު ބަޔަކު ފަރާތުން، / ވަކި ކަމަކަށް ދެއްވުމަށް ހުށަހަޅައެވެ. އަދި މިހާރު
ވެސް ހިންގުމުގެ قانون އަށް ރައްދުވާ ފާސްކުރުމަށް އެދެވޭ ބަދަލުތަކަށް އަރުވާ ފަހަރެވެ. އެހެންކަމުން
މި إصلاح ގެނައުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ. އެކަމަކު ހުށަހެޅުނު ފަދައިން
ޢާއްމު قانون ގެނެސްދެވޭނެ.

ނ. އަތޮޅު މެންބަރ الفاضل حسني محمّد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ދެކެނީ މިހާރު قانون ހަދަ
ފަހުން ގެނައުން އަދި قانون އަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް، ފިކުރެއް ފަހުން ގެނައީ ހަމައެކަނި. ށ. އަތޮޅު މެންބަރ
الفاضل عبدالله جميل އެ ވިދާޅުވި ފަދައިން، މިހާރު ބައެއް قانون އަށް ބަދަލުތަކެއް ގެނައުމަށް قانون
އަށް ފަހުން ގެނައުމަށް، އަދި އެއްބަސްވެވިފައި އޮތީ ކަމުގައެވެ. މިގޮތަށް އަޅުގަނޑު އެދެ
ވޭ ފަހުން ބަލައި، މި ތަން، ކުރިން އައި ބައެއް ބަދަލުތަކަށް إصلاح ގެނައުމެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ މެންބަރ النبيلة آمنة حسين ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ށ. އަތޮޅު
މެންބަރ الأستاذ عبدالله حميد ހުށަހެޅުއްވި ފިކުރަށް ތާއީދު ކުރަމެވެ. މި قانون ގެ ސަރަޙައް
ދުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަ ކުރަންކަމެއް. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ވެސް ށ. އަތޮޅު މެންބަރ، އެ
ވިދާޅުވި ފަދައިން މިހާރު ފިކުރު ދެވިފައިވާ عبارات ތަކަށް إصلاح ގެނެވޭ.

ދ. އަތޮޅު މެންބަރ الفاضل علي محمّد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު تائيد ކުރަމީ ދ. އަތޮޅު މެންބަރ
الفاضل عبدالله جميل ހުށަހެޅި ފިކުރަށް ފާހަގަކޮށްލަމެވެ. އެ ވިދާޅުވި ފަދައިން މި قانون އަށް إصلاح ގެނައުމަށް
އެދޭތީ ކަނޑައަޅާ ތަރުތީބު އެހެން ބައެއް ތަންތަން ގެނައުމަށް ބޭނުންވާތީއެވެ. ދ. އަތޮޅު މެންބަރު ވިދާޅުވި
ފިކުރަށް ތާއީދު ކުރަނީ މިހާރު ކަނޑައެޅިފައި ވާ قواعد ތަކުގެ ދަށުން ރާއްޖެ ހިންގުމަށް ވެސް ކަމެވެ.
މިހާ، އެހެންކަމުން ރިޢާޔަތް ކުރަން، ބަލައިގެން. ފަހުން ބަދަލު ކުރަން، قانون ތަކަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް، ހުށަހަޅާ ބަ
ދެވެ. މިހާ އަޅުގަނޑު قواعد ތައް ހަދައިގެން އެ قواعد إصلاح ކުރުމަށް مجلس އަށް ހުށަހެޅުމަށް
ބޭނުންވާތީ مجلس އަށް ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ މެންބަރ الأستاذ ابراهيم شهاب ވިދާޅުވި އެވެ.
އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ޢާއްމު ގަވާއިދު قانون އަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ހުށަހެޅުން ފާސް
ކުރުމަށް ބަލައި ބަލާއިރު ބޭނުންވާ لفظ ތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭނެ ބަދަލުތަކަށް قبول
ކުރުމަށްފަހު، ހަމައެކަނި مجلس ގެ عبارات ގެނައުން، روح ގެނައުން، قانوني ތަރުތީބުން

ބޭރުކުރުން ސަރުކާރުގެ ޤަބޫލު ކުރާ ޤާނޫނު ފާސްކުރުމުގެ ކުރިން ސަރުކާރުގެ ޤަބޫލު ކުރާ ގޮތަކަށް

މި ބާބު ބަހުސްކުރުމަށް ފަހު ނިންމައިފިއެވެ. ނ. އަތޮޅު މެމްބަރު ... ވިދާޅުވީ

ވަޒީރުން ބަހުސްކުރުމުގެ مجلس އަށް ގެނެސް ޤާނޫނު ފާސްކުރުމުގެ ކުރިން، މިއީ ޤާނޫނެއް ވާހަކަދެއްކުމުގެ

މިގޮތުގެ ދެކުނު ބައި އެކުލަވައިލި ގޮތަށް ވާހަކަދައްކައިފި. ސަރުކާރުން ދަށުން ތާއީދުކުރުމުގެ مقصد

އެއީ، މި ޤާނޫނު إصلاح ކުރުމެވެ. މިހެން ވ. އަތޮޅު މެމްބަރު ވިދާޅުވެ ނިމުމުން ސަރުކާރުގެ اعتراض އެއް

ނެތެވެ. އޭގެ ނަތީޖާއަކަށްވެ، ޤާނޫނު ވާނީ ސަރުކާރުން ދެކޭގޮތަށް إصلاح ކުރެވިއެވެ.

ގ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل عبدالله جميل ވިދާޅުވީ: ސަރުކާރުގެ ވާހަކަ އެއީ، މި ޤާނޫނު ފާސް

ކުރުމަށް ވަރަށް ބޭނުންވޭ. މި ޤާނޫނުގެ މާއްދާއަކީ ބޭނުންތެރި قواعد ތަކެއް ހިމެނޭ ގޮތަށް ލިޔެވިފައެވެ. އެގޮތަ-

ށްވެ، ޤާނޫނު ފާސްކުރެވެން ނެތިއްޔާ، އެ قواعد އަށް عمل ކުރުމަށް ނުކުޅެދޭނެއެވެ. އެހެންނަމަ مقصد އަކީ

މި ޤާނޫނު ރަނގަޅަށް إصلاح ކުރުމެވެ. މިހެން މި ޤާނޫނު ފާސް ކުރެވިއްޖެނަމަ ސަރުކާރުގެ ޤާނޫނު

އެއް މި مجلس އަށް ގެނެސް ބަހުސްކުރުމަށް ސަރުކާރުން ބޭނުންވެއެވެ. ފަހެ إصلاح ކުރެވިގެން ދިޔަ، މި

ޤާނޫނު ފާސް ކުރުމަށް ސަރުކާރުން ބޭނުންވެއެވެ.

މިހާރުން مجلس ގެ رئيس ފަރާތުން الشيخ أحمد شاكر ވިދާޅުވިއެވެ. މިހާރު

މި ބާބު އެކުލަވާލުމުގައި ހިމެނޭ ގޮތް ތަފުސީލުކުރެވިއްޖެއެވެ. އެއީ ރަނގަޅު، ބާބު إصلاح ކުރުމަށްޓަކައި، ނުވަތަ

ބަދަލުކުރާ ގޮތަށް ސަރުކާރުން ފާސްކުރަން ބޭނުން. ފަހެ، مجلس އަށް ހުށަހެޅި ނިމުނު ގޮތް ބާބު

إصلاح ކުރުމަށް. ސަރުކާރުގެ ބާބު ދެކުނު ބައިގައި ހިމެނޭ ފާސްކުރުމަށް. މިހެން ވާހަކަ

ދެއްކުމަށް تائيد ކުރަން ވާހަކަދެއްކި، ދެން ބާބު ދެކުނު ބައިގައި ހިމެނޭ ފާސްކުރުމުން مجلس ގެ

رئيس ވޯޓަށް އެހުމުން 7/39 ވޯޓުން ފާސްވިއެވެ.

ދެން ބާބު، ބާބު إصلاح ކުރުމުގެ ބަހުސް، ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ސަރުކާރުގެ ބޭނުން ހުށަހަޅާ-

ފައިވާތީ، مجلس ގެ رئيس ވޯޓަށް އެހުމުން 12/39 ވޯޓުން ފާސްވިއެވެ.

ދެން ބާބު مجلس އަށް ހުށަހެޅި ބަހުސް ކުރެވުނު ބާބު إصلاح ކުރުމަށް مجلس ގެ

رئيس ވޯޓަށް އެހުމުން 25/39 ވޯޓުން ފާސްވިއެވެ.

ފަހެ ޖުމްލަ 25 ވޯޓުގެ أغلبية އަށް، مجلس އަށް ހުށަހެޅި ބަހުސް ކުރެވުނު ބާބު إصلاح

ކުރުމަށްފަހު ފާސްވިކަމަށް مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ. ހާޒިރުވި 39 މެމްބަރުންނެވެ.

ދެން رياسة އިން مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވީ ބާބު إصلاح ކުރުމަށްފަހު ހުށަހެޅި

އެއް މެމްބަރެއްގެ ވާހަކަ ހުށަހެޅުމުން ނިންމާލައްވައިފިއެވެ.

ހ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل أحمد زاهر ހުށަހަޅައި 3 މެމްބަރުން ތާއީދުކުރުމުން ފާސްވީ ގޮތެވެ.

ސަރުކާރު ވިދާޅުވިއެވެ.

ސ. އަތޮޅުގެ މެމްބަރު الفاضل حسني محمد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ފާސްކުރަން ތާއީދު ކުރަނީ ގ. މެމްބަރު ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށެވެ.

ފ. އަތޮޅުގެ މެމްބަރު الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ސ. އަތޮޅުގެ މެމްބަރު އާއި ތާއީދު ކުރަމެވެ.

ދިރާސާކުރުން مجلس ގެ رئيس ޢިއްޒަތްތެރި الشيخ أحمد شاكر ތާއީދު ކުރި ގ. މެމްބަރު ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް تائيد ކުރައްވާ މެމްބަރުން ވިދާޅުވުމަށް އެދުނެވެ. އަތް އުފުލުއްވި ޢަދަދު 36/39 ވޯޓުންނެވެ.

ވީމާ 36 ވޯޓުގެ أغلبيّة ން ތާއީދު ކުރި ގ. މެމްބަރު ހުށަހެޅުއްވި ގޮތް ފާސްވި ކަމަށް مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ. އަދި ހުށަހެޅި ގޮތް ފާސްވިއެވެ.

رئيس الجمهوريّة ގެ މެމްބަރު ޢިއްޒަތްތެރި الأستاذ إبراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅު ގަނޑު ދިރާސާ ކުރަން ހުށަހަޅަން ފަހަރުގައި:

(1) ފ. އަތޮޅު މެމްބަރު الأستاذ عبدالله حميد

(2) رئيس الجمهوريّة ގެ މެމްބަރު الفاضل މޫސާ محمد ބަކުރުގެ.

(3) ސ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل حسني محمد

(4) ބ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل محمد يوسف ފަދަ ފަރާތްތަކެވެ.

އަދި ގ. ވަނަ މެމްބަރުގެ އިޞްލާޙުތަކާ ދިމާލަށް ތާއީދު ކުރާ ފަރާތްތައް ދިރާސާކޮށް ދީ-
ވަޑައިގަތުމަށް ހުށަހަޅަމެވެ. އިޞްލާޙުތަކެއް ގެނެސް ހުށަހެޅުމަށް ހުށަހަޅަމެވެ. [illegible]
ދިރާސާކޮށް ދިނުމަށް. ގ. ވަނަ މެމްބަރު ހުށަހެޅުއްވި ގޮތް ފާސްކުރުމަށް ހުށަހަޅަމެވެ.

ގ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل أحمد زاهر ވިދާޅުވިއެވެ. ގ. ވަނަ މެމްބަރު ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް،
އަޅުގަނޑު رئيس الجمهوريّة ގެ މެމްބަރު ޢިއްޒަތްތެރި الأستاذ إبراهيم شهاب ގެ ހުށަހެޅުއްވުމަށް ތާއީދު ކުރަމެވެ. އަދި ވިދާޅު-
ވިއެވެ. ޢިއްޒަތްތެރި الأستاذ إبراهيم شهاب ގެ ހުށަހެޅުއްވި އިޞްލާޙުތަކާއި ދިރާސާ ކުރުމަށް ފަރާތްތަކުން
ގެނެސް އަރުވައިގެން އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަމެވެ.

رئيس الجمهوريّة ގެ މެމްބަރު ޢިއްޒަތްތެރި الأستاذ إبراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު
އަޅުގަނޑުގެ زاهر ހުށަހެޅުއްވީ ހުށަހެޅުމުގެ ސަބަބުން ދިރާސާ ކުރުމަށެވެ. އެކަމަކު ދިރާސާކުރަން ކަމަށް
ސަރުކާރަށް ދިރާސާ ކޮށްދިނުމަށް އިޞްލާޙުތަކެއް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅައި ... ގޮތަށް ހުށަހެޅުމަށް ...
ވީމާ ... ގެނެސް ހުށަހެޅުމަށް ... ދިރާސާ ކުރުމަށް ... އެގޮތަށް ...
ދެން، ... ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ نائب އާ، ... وكيل އާ ... ދިނުމަށް އެދެމެވެ.

ސ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل حسني حسن ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ފާސްކުރަން ގ. ވަނަ މެމްބަރު އާއި

ހ. ރައީސް މެމްބަރ الفاضل محمّد علي ދީދީ ހުށަހެޅުއްވި.

ށ. ރައީސް މެމްބަރ الفاضل حسني محمّد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ހ. ރައީސް މެމްބަރ الفاضل

علي محمّد ގެ ތާއީދުކުރުން ހުށަހަޅަމެވެ.

ނ. ރައީސް މެމްބަރ الفاضل علي محمّد ވިދާޅުވި އެވެ. އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅުމަކީ ރައްޔިތުންގެ

ދެކުން ނަހަދަމެވެ. ނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ވިސްނުން ދެކެން خيال އެއް ނުވާތީ ދެން ނަންނަގާލަމެވެ.

ރ. ރައީސް މެމްބަރ الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން، ރ. ރައީސް

މެމްބަރ الفاضل عبدالله جميل ގެ ނަން ހުށަހަޅަމެވެ.

ބ. ރައީސް މެމްބަރ الفاضل عبدالله جميل ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑުވެސް ހ. ރައީސް މެމްބަރ ދީދީގެ

ވަޒީރުން ހުށަހެޅުން قبول ކުރަމެވެ. ނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ގައުމީ ޤާނޫނަކަށް ބަލާ، ވަކިވެގެން ގައުމީ ވާހަކަ

އެވެ.

ށ. ރައީސް މެމްބަރ الفاضل حسني محمّد ވިދާޅުވިއެވެ. ނިޒާމުގެ ތެރެއިން ޤާނޫނު ބުނާ ނަން،

ހުށަހެޅުމުގެ އަޅުގަނޑު ޖަވާބު، އަޅުގަނޑުގެ ވަކި ގާނޫނީ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން ބޭނުން

ޖައްސަވަން ހުށަހަޅަމެވެ.

ރ. ރައީސް މެމްބަރ الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ހިތަދޫ، مجلس ގެ

ވަޒީރުންނާއި ފުރަތަމަ ދާއިރާގެ ބޭފުޅުން މެމްބަރުން ހިތަށްއެރި ތަރުތީބުން ترتيب ކުރުމަށް

ވަކިކުރުމަށް. ހިތާ ގޮތުގެ ބައްޔަކު މެމްބަރުން ގެނައުމަށް ވަގުތު އެއް ގޮތަކަށް ހުށަހެޅުން ހުށަހެޅުން

ހިއެއް ނެތްއެވެ.

ފ. ރައީސް މެމްބަރ الفاضل الياس ابراهيم ވިދާޅުވިއެވެ. ބ. ރައީސް މެމްބަރު ހުށަހެޅުއްވި ނަން [illegible]

ވަޒީރު (ޢިއްޒަތްތެރި الأستاذ ابراهيم شهاب) އަޅުގަނޑު تائيد ކުރަމެވެ.

ހ. ރައީސް މެމްބަރ الفاضل حسين فهمي ވިދާޅުވިއެވެ. ދިވެހި ގޮތުގައި ހުށަހެޅުން تائيد

ކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ މެމްބަރުން، تائيد ހުށަހެޅުމަށް ނަން ނަގާ މެމްބަރުން ފަދައިން ފާސްކޮށްފި އަޅުގަނޑު

ބޭނުންވެއެވެ.

ރިޔާސަތުން مجلس ގެ رئيس ޢިއްޒަތްތެރި الشيخ أحمد شاطر ވިދާޅުވިއެވެ

ސަރުކާރުން ހުށަހެޅުއްވި ދެ ނަން ވިދާޅުވިއެވެ. ދިވެހި ހުށަހެޅުމާއި تائيد ހިމެނޭގޮތުން ތަރުތީބުން

رئيس الجمهورية ގެ ވަޒީރު ޢިއްޒަތްތެރި الأستاذ ابراهيم شهاب ހުށަހެޅުއްވި މެމްބަރުން ނަމަ، ވަޒީރު

ހ. ރައީސް މެމްބަރ الفاضل أحمد زاهر ހުށަހެޅުއްވި ނަން ފާސްކުރެވުނެވެ. އެއީ، ޢިއްޒަތްތެރި الأستاذ

ابراهيم شهاب އެވެ. އެ ނަން މެމްބަރުންގެ އެދިވަޑައިގެން تائيد ކުރެއްވިއެވެ. ފަހެ އެ تائيد ކުރެވި

ވަޒީރުގެ ގޮތުގައި މެމްބަރުން (ރ. ރައީސް މެމްބަރ الأستاذ عبدالله حميد ، رئيس الجمهورية ގެ މެމްބަރ

الفاضل ޙަސަން محمد ދީދީގެފާނު، ސ. ދާއިރާގެ މެންބަރ الفاضل حسني محمد ، ތ. ދާއިރާގެ މެންބަރ الفاضل محمد
يوسف ، رئيس الجمهورية ގެ މެންބަރ ޢިއްޒަތްތެރި الأستاذ ابراهيم شهاب ، ކ. ދާއިރާގެ [illegible]
ގަވާއިދުން ވީ ... ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރުން ވޯޓަށް ދެއްވުން ފެނިވަޑައިގެންނެވިއެވެ.

ސ. ދާއިރާގެ މެންބަރ الفاضل حسني محمد ވިދާޅުވިއެވެ. تائيد ކުރިމަތިލާ މެންބަރުންނާ
މެންބަރުން އަރިހުގައި تائيد ނުކުރަމެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ މެންބަރ ޢިއްޒަތްތެރި الأستاذ موسى فتحي ވިދާޅުވިއެވެ. ވ. ދާއިރާގެ
މެންބަރ الأستاذ عبدالله حميد ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރ އަށް ، ފަހެ މެންބަރ تائيد ކުރައްވާނަން އަރިހުގައި ވެ-
ވެއެވެ.

ގާފު މެންބަރ الفاضل الياس ابراهيم ވިދާޅުވިއެވެ. އަރިހުގައި تائيد ކުރަން ހ. ދާއިރާގެ
މެންބަރ الفاضل أحمد زاهر ހުށަހެޅުއްވި ޢިއްޒަތްތެރި الأستاذ ابراهيم شهاب އަރުވަމެވެ.
ވިދާޅުވެ ތިބީ تائيد ކުރިމަތިލާ ބައެއް ގައިމު މެންބަރުންގެ تائيد
ކުރިމަތިލާ ތަން އެބަ މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވި ދިވެހި ރައްޔިތުން ގަވާއިދު ހުށަހެޅުއްވީ.
رياسة ނަށް ވިދާޅުވިއެވެ.

ޓ. ދާއިރާގެ މެންބަރ ޢަލީ ހަސަން ދީދީ عبدالله عبد الحكيم ވިދާޅުވިއެވެ. ވަރަށް ގިނަ
رئيس ވެސް އެއްސަވައިދެއްވާ، އަށް ދެއްވާ ހުށަހެޅުއްވި تائيد ކުރި ، قبول ކުރަން
ވާނެ تائيد އެއްގޮތަށް ސަރުކާރުން އަރުވަން ވަރަށް.

ހ. ދާއިރާގެ މެންބަރ الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. ވޯޓަށް ދިނުމަށް رئيس ވެސް
އެދި ވަޑައިގަތުމުން ، ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު ތަކަށް تائيد ކުރައްވައިގެން ނަގައިދޭން
އެވެ.

مجلس ގެ رئيس ޢިއްޒަތްތެރި الشيخ أحمد شاطر ވިދާޅުވިއެވެ. ވޭތުވެ-
ދިޔަ ވިދާޅުވި ، މެންބަރު ވާހަކަ ދެއްކެވުން ވަރަށް ގިނަ ގޮތްތަކެއް ހުށަހެޅުއްވި އެއްވެސް ބާ-
ކީއެއް ވިދާޅުވިއެވެ. ހުށަހެޅުއްވި ވެސް ވޯޓުނެގުމަށެވެ.

ވ. ދާއިރާގެ މެންބަރ الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. އަރިހުގައި ދެއްވާނަން ،
ވެސް އެއްވަރެއް ވާހަކަ ދެއްކެވުމީ قواعد އާއި خلاف ވެއެވެ.

ސ. ދާއިރާގެ މެންބަރ الفاضل حسني محمد ވިދާޅުވިއެވެ. ވޯޓު އެއްވެސް ބޭފުޅު
ގެ سؤال އަށް جواب ދެއްވަން ވިދާޅުވެއެވެ. ވީމާ އެގޮތަށް އަރިހުގައި ދެއްވާނެ ،
ދެވޭނެއެވެ.

ޓ. ދާއިރާގެ މެންބަރ ޢަލީ ހަސަން ދީދީ عبدالله عبد الحكيم ވިދާޅުވިއެވެ. މެންބަރު رئيس

مخاطب ކުރެއް ވާހަކަފުޅު ދައްކަވާ، އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރައްވާފައިވާ އެއީ ތާއީދު އަރަން ވާނެ ގޮތް-
ކަމަށް ދަންނަވަމެވެ.

ސ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل حسني محمد ވިދާޅުވިއެވެ. އެ ކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ވަކިން ވިދާޅުވި-
އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަ ދައްކާ ބިލުގެ ނަންބަރު، رئيس ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވަނީ ކޮންމެ
އަމުރެއް ބަލައި ދީފައި ވާނެ ކަމަށެވެ.
ދިރާސާކުރުން ރިޔާސަތުން ވިދާޅުވެދެއްވި، ކޮމިޓީއެއް ހޮވައި ދިރާސާކުރުމަށް ފޮނުވައި ގޮތުގެ
ނަން ބުނެ ގޮތުން އަރައި ކަމުގެ ދިރާސާ ކުރުމަށް ވިދާޅުވި. ބާކީ އެހެން ބޭފުޅުން، ހޮވައި
ފޮނުވުމަށް އެދި ވަޑައިގަތެވެ.
މާލޭ މެމްބަރު الفاضل الياس ابراهيم ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ވެސް رئيس ގޮތުން
އެދިވަޑައިގަތް ގޮތް ދިރާސާ ކުރުމަށް ދަންނަވަމެވެ.
ދިރާސާކުރުމަށް ފޮނުވުމަށް ގޮތުން އެހެން ބޭފުޅުން مخاطب ކުރައްވާ ރިޔާސަތުން
ވިދާޅުވިއެވެ.
މާލޭ މެމްބަރު الفاضل الياس ابراهيم ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ހޮވުން [illegible] ދެ
ފަރާތުގެ މެމްބަރުން ގޮތުން އެ މަސައްކަތް ކުރުމަށެވެ.
ށ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل محمد علي ވިދާޅުވި، މާލޭ މެމްބަރު الفاضل الياس ابراهيم އަށް
ތާއީދު ކުރައްވައިފިއެވެ.
ސ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل حسني محمد ވިދާޅުވިއެވެ. ކޮމިޓީ ހޮވުން އަޅުގަނޑު ބޭނުންވަނީ
[illegible] އަޅުގަނޑުމެން ބިލު ދިރާސާ ކުރުމަށް ފޮނުވުމާ ބެހޭ ގޮތުން ވާހަކަ ދެކެން
ބޭނުމެވެ. އަޅުގަނޑު ވަކިން ދަންނަވާލަން ބޭނުމެވެ.
مجلس ގެ رئيس އަލްއުސްތާޛު الشيخ أحمد شاطر ވިދާޅުވިއެވެ. މެމްބަރުން! ދިރާސާ
ކުރުމަށް ފޮނުވުން އަޅުގަނޑު ގޮތުގައި އެގޮތަށް ގޮތުން އެއް ފަރާތަކުން ހޮވުމަށް ފާސްވީ
ކަމެވެ.
ވޯޓަށް އެހުމުން ދިރާސާ ތާއީދު ލިބިގެން ކޮމިޓީއަކަށް ފޮނުވުން ނިންމާ ފާސްވި
ކަމަށް ދިރާސާ ކުރުމަށް ފޮނުވުމަށް އެއްބަސްވެފައި 32/39 ގޮތަށް.
ދިރާސާކުރުން "ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ބިލް ބަދަލު ގެނައުމުގެ قانون" ބިލް

إصلاح ގެނެސްދެއްވީ:

١ - ދ. އަތޮޅު މެމްބަރު الأستاذ عبد الله حميد
2 - رئيس الجمهورية ގެ މެމްބަރު الفاضل ޤާޟީ محمد ރަޝީދު

3 - ސ. އަތޮޅު މެމްބަރ الفاضل حسني محمد.

4 - ބ. އަތޮޅު މެމްބަރ الفاضل محمد يوسف

5 - رئيس الجمهورية ގެ މެމްބަރ ކަނޑައަޅުއްވާ الأستاذ إبراهيم شهاب.

މިބޭފުޅުން ހިމެނޭގޮތަށް 32 ވޯޓުގެ أغلبية އަކުން ފާސްވެގެންވަނީ مجلس ގެ رئيس [illegible]. އެވަގުތު ހާޒިރުވެ ހުންނެވީ 39 މެމްބަރުންނެވެ.

ސ. އަތޮޅު މެމްބަރ الفاضل حسين نهى ވިދާޅުވިއެވެ. މި ފާސްވީ ގޮތަށް [illegible] ކޮމިޓީތައް ހަދާ [illegible] ޢަމަލުކުރުމަށެވެ.

ރިޔާސަތުން އަންގަވާފައިވާ ގޮތުގެ [illegible].

ދެން އޮތީ قانون نمبر 4/70 ގެ (ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތުގައި [illegible] قانون) އަށް إصلاح ގެނައުމުގެ ބިލު. މި ބިލު مجلس ގެ رئيس ގެ އަމުރުގެމަތިން مجلس އަށް ކިޔައި ދެއްވީ مجلس ގެ سكرتيري އެވެ.

قانون نمبر 4/70 ގެ
(ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތުގައި [illegible] قانون)
އަށް إصلاح ގެނައުމުގެ ބިލު

قانون نمبر 4/70 ގެ (12-4-1970) (ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތުގައި [illegible]،
[illegible] قانون އަށް ތިރީގައިވާ ގޮތަށް إصلاح ގެނައުމެވެ.
[illegible] قانون ގެ " [illegible] " ގެ [illegible]
"[illegible] ... 2/- [illegible]" ގެ ގޮތުގައި [illegible].

މި ބިލު މިގޮތަށް ފާސްވުމުން رئيس الجمهورية އަށް ފޮނުވުމަށް، "[illegible]" [illegible] ފާސްކުރެއްވިއެވެ.

ބިލު ބަހުސްކުރުމުން ސ. އަތޮޅު މެމްބަރ الفاضل حسني محمد ވިދާޅުވިއެވެ. "[illegible]" [illegible] ފާސްކުރެއްވުމަށް [illegible]

ގަރާރު އަލުގައި ހުށަހަޅައެވެ.

رئيس الجمهوريّة ގެ ممبر الفاضل ދީދީ محمّد ހަބީބުލްޤާނޫނީ، ޢިމާދު ممبر الفاضل حسنى

محمّد ޙަސަން تائيد ކުރެއްވީއެވެ.

މި ގަރާރަށް مجلس ގެ رئيس ޢާލީޖަނާބު الشيخ أحمد شاطر މިވަގުތު ވޯޓަށް

ދެއްވުމުން ވޯޓު ނެގުމުގައި ހާޒިރުވި ممبرން 39/39 ވޯޓު ލިބިއްޖެއެވެ.

މިގޮތުން މިވަގުތު ފާސްވެގެން ދިޔައީ مجلس ގެ اتّفاق ން ދަނޑިވަޅުގައެވެ.

ދިޔައީއެވެ.

ދެން އޮތީ ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ތަކެތި، آثارى، އަދި تاريخى ތަންތަނާއި، ތަކެއްޗާ

ބެހޭ ބިލެވެ. مجلس ގެ رئيس ގެ އަންގަވައިގެން ބިލު مجلس އަށް ކިޔައި ދިނީ مجلس ގެ سكرتير

އެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރާއްޖޭގެ آثارى، އަދި تاريخى ތަންތަނާއި ތަކެއްޗާ ބެހޭ ބިލު

ބިލު

١- މި قانون ކިޔާނީ آثارى އަދި تاريخى ތަކެތީގެ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު، ކަމުގައި

ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި ބިނާތަކާއި ބިމުގައި ވަޅުލެވިފައިވާ ތަކެތި، އަދި އެހެން ކަހަލަ

ތަކެތި، އަދި އާސާރީ ތަކެތި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިރިއުޅުމާ ބެހޭ ގޮތުން

ތަރީޚީ ޤީމަތެއް، އޮތް ކަމަށް ދެކެވޭ ކޮންމެ ތަކެއްޗެކެވެ.

2- މި قانون ގައި ބުނާ آثارى އަދި تاريخى ތަކެތި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިލްކު ކަމުގައި

ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރި ބިނާތަކާއި ބިމުގައި ވަޅުލެވިފައި ހުރި ތަކެތި، ދިރިއުޅުމަށް، ކަމުގައި

ބޭނުން ކުރުމުގެ ތަކެތި شخصيّة ތައް ދަނޑިވަޅުން ބޭނުންކުރި ތަކެތި މިފަދަ ތަކެތި އެއްގޮތަށް -

ބޭނުންކުރި، ދުވަސްވަރުގެ ތަންތަނާއި، އެފަދަ ތަކެއްޗާއި ތަނެއްގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ماضى ގެ ދިރިއުޅުން

ދެނެ ގަތުމަށް ބޭނުންތެރި ތަކެތި ހިމެނެއެވެ.

3- (ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ سرحدّ ގެ ތެރޭގައި ވާ آثارى އަދި تاريخى ތަންތަނާއި

ތަކެތި ސަރުކާރުގެ ރުހުމާއި ނުލައި ތަންތަނުން ބޭރަށް ގެންދިއުމާއި ވިއްކުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.

(ށ) ރަޙުމަތް - ޤައުމީ ތަކެތި ސަރުކާރުގެ ކަމަށް ފޮނުވުމަށް ބަދަލުކުރުން ދިޔައީ

آثاري ތަރިކައި ތާރީޚީ ތަންތަން، ނިގަހަ ބާއްސަވާ ބެހޭ أصول ކަނޑައަޅާ ގާނޫނު ބިލު
ގެ قانون ފާސްކުރައްވައިދެއްވިއެވެ.

މި ޖަލްސާ މިޖަލްސާގެ ވަގުތު ހަމަވުމުން [illegible]
[illegible] ، آثاري ތަރިކައި ތާރީޚީ ތަންތަން [illegible]
[illegible]
[illegible] قانون [illegible]
[illegible].

މި ޖަލްސާގައި مجلس ގެ رئيس އަލްއުސްތާޛު الشيخ أحمد شاطر ވަޑައިގެންނެވިއެވެ.
މި ޖަލްސާ [illegible] 1 [illegible]
ވ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل حسين فهمي [illegible]
[illegible].
ށ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل عيسى محمد ، [illegible]
[illegible] ހ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل عبدالله جميل ތާއީދު ކުރެއްވިއެވެ.
ދ. އަތޮޅު މެމްބަރު الاستاذ عبدالله حميد [illegible]
[illegible]
[illegible] مجلس ގެ رئيس 10 މިނެޓަށް [illegible]
[illegible] 10.00 އެވެ. حاضر ވި މެމްބަރުން 39 [illegible].

---

10 މިނެޓުގެ [illegible] 39 މެމްބަރުން [illegible] 10:10 ގައި [illegible] جلسة
[illegible] بحث [illegible] رياسة [illegible].
ދ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل أحمد شاكر [illegible]
اصلاح [illegible] قانون [illegible]
[illegible] قانون [illegible]
[illegible] 1 ވަނަ مادة [illegible]
[illegible] "މި قانون [illegible] آثاري އަދި ތާރީޚީ ތަންތަން...." [illegible] 2 ވަނަ
مادة [illegible] " މި قانون [illegible] آثاري އަދި ތާރީޚީ ތަންތަން....." [illegible].

އަދި މި ގާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި މިއުންނަނީ، "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދުގެ ތެރޭގައިވާ آثاري ،
އަދި تاريخي ތަންތަނާއި، ތަކެތި ހަމަޖެހިފައި ހުރުމަށް، އެފަދަ ތަންތަނާއި ތަކެތި ރައްކާތެރިކުރުން ދިރުވައިދީ، ވަކި
ކަމަކަށް." މިއުންނަނީ. އެއާއެކީ ދިރުން حقيقة ގައި قانون އޮވެ މިއީކަމެވެ. މިޤަވާއިދުގެ ގޮތުން ވުޖޫދު
މިއުންނަނީ، ދިރުމުގެ ފުރިހަމަ مضمون ދިރުވާކަށެވެ. އެއީ މިސާލަކަށް އަޑުފުޅު مضمون ދިރުވައި
خيال ގައި ވަޒަން ބަޔާން ކުރުމަށް ޖެހޭ ހުރިހާ ކަމެއް، ގަވާއިދު ފެނިގެން ދިޔައީ، ދެއަހަރު ބޭނުން
ކުރެވޭ އެއްވެސް ތަރުތީބު ކުރުމުގައި، مضمون ގެ ބޭނުންވާ ޒާތުގެ ބަޔަކީ ވެސް ހަމަ ވެއްޖެއެވެ. ދިވެހި
قانون ގެ މިމައްސަލަ ބެހޭގޮތުން ބަހުސްގައި އަދަބީ ފުރިހަމަ ކަމަށް ހުށަހެޅިއެވެ. ދިވެހި ބަހުރުވަ
ފާހަގަ ކުރުމަށް ޓީމަކަށް ފޮނުއްވައި ވުމާއި ދިރި 3 ގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދިރުވުމަށް "ޝަރުޠު" ބަޔާންކުރުމާއި
ދިޔައީ ހ (ހ) އަށް ބަދަލުގެނައުމާއި، 2 (ހ) އަށް ބަދަލުގެނައުމާއި، 3 ގެ ހ (ސ) އަށް ބަދަލުގެނައުމެވެ. ދިވެހި ދިރުމުގެ
اصلاح ގެނައުން އެއްގޮތަށް ފާސްކުރެވުނެވެ.

ށ. ޢިއްޒަތްތެރި ممبر الفاضل عبد الله جميل ވިދާޅުވީ، އެގޮތަށް ތާއީދު، ޢިއްޒަތްތެރި ممبر الفاضل
أحمد زاهر ހުށަހެޅުއްވި اصلاح އަށް تائيد ކުރައްވައެވެ.

ނ. ޢިއްޒަތްތެރި ممبر الفاضل حسين محمد ވިދާޅުވީ. ވ. ޅ ޢިއްޒަތްތެރި ممبر الفاضل أحمد زاهر
ހުށަހެޅުއްވި اصلاح އަށް تائيد ކުރައްވަމެވެ، އެ اصلاح އަށް ހުށަހަޅުއްވައެވެ. އަދި މިގާނޫނު 3 ވަނަ މާއްދާގެ
(ސ) އަށް ބަދަލެއް ގެނެސް ދިވެހި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ تاريخ އާއި ބެހޭ معلومات ހޯދުން ބެލުމަށް އަދި
ވަސީލަތްތައް ޤާއިމުކުރުން ފަދަ، މިބޭނުމުގެ ތާރީޚީ ބެހޭ ކަމެއް ހުށަހެޅިއެވެ. ދިރުން މިއުންނަނީ، މިކަން
ދަށުން ބޭނުން ކުރަމުން ނިސްބަތްވާ އާސާރީ ތަކެތި ދެނެގަތުމަށް. ދިވެހި އަދަބުގައި ދެކެވޭ، "معلومات
ހޯދުމާއި ބޭނުން ވަސީލަތްތައް ބަލަހައްޓާ ތަކެތި ދެނެގަތުމަށް ބަލަހައްޓަން ބަރަކާ
ދިރުވުން" މިގޮތަށް آثاري ތަކެތި تاريخي ތަކެތި، ތަކެތި ބަހައްޓާ ތަކުގެ أصل ހުރިހާ ބަހުސް ކުރަން ޖެހޭ
ބަދަލުކުރުން މި قانون ގެ ބަދަލުގެ ވިދާޅުވިއެވެ." މި ގޮތަށް اصلاح ހުށަހެޅުއްވިއެވެ.

ރ. ޢިއްޒަތްތެރި ممبر ދ. ގައްދޫ އަޙްމަދު عبد الله عبد الحكيم ވިދާޅުވީ. ނ. ޢިއްޒަތްތެރި ممبر
الفاضل حسين محمد އަށް ތާއީދުކޮށް ހުށަހެޅުއްވި ވަސީލަތްތައް ބަލަހައްޓާ ތަކެތި ދެނެގަތުމަށް އެއްބަސް
ދިރުމަކީ އާއިލީ آثاري ތަކެތި ނުވަތަ ބަދަލުކުރުން ހުށަހެޅުމެވެ. މިގޮތަށް ވަސީލަތްތައް ބަލަހައްޓާ ދޭން
ބަލަން ފޮނުވީ އެއްގޮތަށް ليكال ބަދަލުގެ އެއް ވަސީލަތްތައް ދެނެގަތުމަށް ބަލަހައްޓާ ތަކެތި ބެހެއްޓުމުން އެ ފޮނުވާލަން
ބެލެހެއްޓުމަށް ގެނައުން ނެތެވެ.

ބ. ޢިއްޒަތްތެރި ممبر الفاضل حسين محمد ވިދާޅުވީ. މި ބިލުގައި ހުށަހެޅުއްވި ބަދަލުތަކާ ދެކޮޅަށް
ހުށަހެޅުއްވި އަސާސީ قانون ގެ ދަށުން އެ ކުރުމަށް ދިރުމާއި ވަސީލަތްތައް ބަލަހައްޓާ ތަކެތި ދެނެގަތުމަށް ނޫން
އެ ހުރިހާ ދިރުމަކީ ބަލަހައްޓަންވާ ތަކެތި. ދިވެހި ބަދަލުގެނައުމަށް ދިރުވާ، އެހެން ބަދަލެއް ތަކެތި ބެލުމަށް ނުވެ.

ފާސްއެވެ.

ށ. އަތޮޅު މެމްބަރ الفاضل علي محمّد ވިދާޅުވިއެވެ. ގދ. އަތޮޅު މެމްބަރ ހުށަހެޅުއްވި-
إصلاح އަށް އަޅުގަނޑުވެސް تائيد ކުރަމެވެ. އެއީ 2 ވަނަ ނަމްބަރުގެ ފަހަތުގައި އޮތް " ماضي ގެ ދިރިއު
ޅުއްވުން ތަރުތީބު އެކުލަވާލީ" އޮތް ބަސްތަކުގެ ބަދަލުގައި "ތަރުތީބު އެކުލަވާލީ" މި ގޮތަށް إصلاح
ކުރުން އަޅުގަނޑު ފެނެއެވެ.

މިހާހިސާބުން މި ބިލްގެ ދެވަނަ مسألة އާ ބެހޭ ބަހުސް ނިމުނީއެވެ. ބަހުސްކުރެވުނު އަދި އެކަމާ
ގުޅިގެން ބެލުމަށް مجلس ގެ رئيس رياسة ން އޮޑަށް ގެންނެވިއެވެ.

مسألة އާ ބެހޭ ބަހުސް ދިއުމާ ދަންނަވާ އާ ނުވަތަ ބަދަލެއް ނުގެނެސް ފާސްކުރުން

ބާރަ ކުދިދޫގެ މެމްބަރ الفاضل حسن أحمد ދީދީ ވިދާޅުވިއެވެ. 2 ވަނަ ނަމްބަރުގެ (ހ) ގައި އޮތް -
ވެސް ހިމެނޭ ނަމަ ހުރިހާ ކަމެއް އޮޅުވާލާފައެވެ. ބޭނުމަކީ ކުރިޔަށް ވެދާނެ قصد ކުރާ ކަމެއް
މަނާކޮށް ހަދާން ބޭނުމެއް ހަމައަށް ކަމުގައިވެސް، އާދީ ދުވަސްތަކުގެ ބަހަކުން ކުރިޔަށް އެގޮތް ހިމެނި
ނަގާ ބޭނުމަކީ ތަރުތީބު ހަމަކުރުމެވެ. ބޭނުންތަކުގެ ކަމުގައިވާ އެއްޗެއް ހަމަ ބަލާއެވެ. އެގޮތުން ބަލައިލި
އެކަމުގެ ދަށުން ނިންމަނީއެވެ. މިކަން ބޭނުމަކީ ކުރިއަރާ ކަމެއް ވިދާޅުވެފައިވާ އެކަމަކީ ދަންނަވާ مسئول ވާ
އެއްގޮތް ބަދަލު ފަހަތުގައި ހިމެނުމަށް މިބިލުގެ ވަނަ ބަހުގެ ކަމަށް ފާހަގަކޮށްލާށެވެ.

ނ. އަތޮޅު މެމްބަރ الفاضل حسني محمّد ވިދާޅުވިއެވެ. މިކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ބޭނުން ބަހުސް
އިތުރަށް ދެނެގަތުމަށް ކުރިން ފާހަގަކޮށްލާނަން އެހެންވެސް ވިދާޅުވެފައިވާ ދެކެވޭ آثاري ތަކެއް ހަމައެކަނި
ނަންނަގާލާށެވެ. ބާރުއަޅާލަން ގޮތުގެ އެހެން ތަފާސް ދަތިތަކެއް ނަމަ ކަމުގެ إصلاح ކުރެވޭނެ ކަމަށް
ފާހަގަކޮށް ދެކެމުން ގޮތެއް ދިޔައިރު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުމެވެ. އަދި ކުރިޔަށް ދެންމެ ހުށަހެޅި އެގޮތް
ހުށަހެޅި ފާސްކުރެވުނެވެ.

ރ. އަތޮޅު މެމްބަރ الفاضل موسى حسن ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑުވެސް ގދ. އަތޮޅު
މެމްބަރ الفاضل أحمد زاهر ހުށަހެޅުއްވި إصلاح އަށް تائيد ކުރަމެވެ. މިބިލް ފާސްކުރުން ހުށަހަޅަމުން-
ދާއިރު މިއަދުގެ ނިޒާމަށް ހުރި آثاري ތަކެއް ނެތި ދާނެތީ، އެހެނަސް ބަލައިލުމުން ބާރަކީ ބާރެއް
ފެނިގެން ދާނެ ސަބަބުން، އެހެންވެސް ހަމަހަމަ ގޮތެއް ނުކުރާނެއެވެ. މިކަމުގެ ބޭނުމަކީ ހަމައެކަނި ވާހަ-
ކުރުން، އެހެން ބާރުތަކާ ގުޅިގެން ބަހަށް ދިނުމަށް ދަތިކޮށްގެން ހަމަ ބަހުގެ ކަމުގައި ތިބި ކުދިކުދިން
ބޭނުމަކީ قانون އަސާސީގެ ތެރެއިން ހިފެހެއްޓުމުގައި ރައްކާތެރިކަން ބޭނުންވާ ސަރުކާރަށް ދެކެވޭ ބައެއް ވެސް ދެނެގަތެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ މެމްބަރ الفاضل علي أحمد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑުވެސް އެއްބާރު
ދެމުން ކުރިއަށް ގެންދަމެވެ. އެއީ މިހާރު މިބިލް ފާސްކުރުމަށް ފަހުގައި ބަލަހައްޓަން، آثاري އާއި تاريخي ތަކެތި
ބެލުން ނުވާތީ އަދި އެހެން ގޮތަކުން ނުކުރެވޭނެތީ ދަރުމަވަންތަ ގޮތުގައި ގެންގުޅުން ހިފެހެއްޓުމުގެ قانون ފާސްކުރެ.

ފާސްކުރަން ހުށަހެޅުނު ބިލުގައި ހިމެނޭ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ ގުޅުން ހުރި މާއްދާތައް. ވީމާ ގުޅުންހުރި ކަންކަމަށް ވިސްނާ، އަދި
ވަކި ބިލުތަކެއް ހުށަހަޅާ އެދެމެވެ.

އަޅުގަނޑުމެން مجلس ގެ رئيس ޖަވާބުދެއްވުމަށް ދަންނަވަން، معلومات
ދަންނަ ބޭފުޅަކަށް ދެއްވުން އެދެމެވެ.

ޖުމްހޫރީ ވަޒީރު އާއި ޖަވާބުދެއްވި ގޮތް. ޖަވާބުގައި الفاضل حسن أحمد

ވަޒީރު ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ގެނައުމުގައި ހުރި ޤާނޫނީ ކަންތައްތަކުގައި آثار ދެކެވޭ ކަމަށް ހުރިހާ
ކަން ޤާނޫނީ ގޮތުން، އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބަލަންޖެހޭ ކަންތަކާ ގުޅިގެން ހުރެ. އެކަމަށް ބަލަން ޖެހޭ
ކަމެއް ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑުމެން އެ ޤާނޫނާ ގުޅޭ ވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތައް ހުރިކަން ފެނެއެވެ. މިގޮތަށް ބޭނުން
ވެގެން ހުށަހެޅުން ޤާނޫނުތަކުން ބޭނުންވާ ގޮތަށް އެ ޤާނޫނުތަކަށް ބަދަލުގެނެސް ހުށަހަޅަން ވާނެ
ކަމެވެ.

މި އަޅުގަނޑު ممبر الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. ވީމާ އަޅުގަނޑު ممبر الفاضل أحمد
ناصر އެ ގޮތަށް ގެނައުމުގެ إصلاح ގެނައުމަށް ފެނޭތީ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަމެވެ. އަދި މި އަޅުގަނޑު ممبر
ވިދާޅުވީ "ޤާނޫނަކާ ގުޅޭ ގޮތުން" ބަދަލުކުރަން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަމެވެ. އަދި މި ކަމާ ގުޅޭ ޤާނޫނުގެ
ސަބަބުން ދަންނަވާލަމެވެ. أصول އާއި ގުޅުން مادّة ތަކުގެ ބަދަލު ގެނައުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން
إعتراض ކުރައްވައިފި. އަޅުގަނޑު الفاضل أحمد ناصر އަށް ވިދާޅުވެވުނު ގޮތަށް ބަދަލު
ކުރަމެވެ.

ހ. އަޅުގަނޑު ممبر الفاضل حسني محمّد ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑަށް ސުވާލެއް
ކުރަން ބޭނުންވަނީ ސަރުކާރުން ކުރާ ކަންތައް ވެސް ބަލާނީ ކިހިނެއް، ޤާނޫނު ބަދަލު ކުރަން
ކޮންމެ ގޮތެއް ހުށަހެޅިދާނެތޯއެވެ؟

رئيس الجمهورية ގެ ممبر ވަޒީރު الأستاذ موسى فتحي ވިދާޅުވިއެވެ.

އަޅުގަނޑުމެން ދެން ممبر الفاضل أحمد ناصر ހުށަހެޅުއްވި إصلاح ގެނައުމަށް ދަންނަވަމެވެ.
އަދި ދެން އަޅުގަނޑު ހ. ممبر الفاضل حسني محمّد ވިދާޅުވި إصلاح ގެނައުމަށް އަޅުގަނޑު
ދަންނަވަން، ޤާނޫނުތައް ގެނައުމުގެ "ޤާނޫނު ބަދަލުކުރުން" މި ބަސް ވިދާޅުވީ ރަނގަޅު ގޮތެއް. ހުރިހާ
އަޅުގަނޑު ހިތަށް ބަދަލުތައް ގެނެވޭނެ ބޭނުންވާ ކަންތައް ކުރުމަށް ވަރަށް ބޮޑު
ފަހުން ބަލަން ޤާނޫނު ބަދަލުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަމެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ ممبر ވަޒީރު الأستاذ ابراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ.

ކުރިން رئيس الجمهورية ގެ ممبر ވަޒީރު الأستاذ موسى فتحي އަށް ތާއީދު ކުރަމެވެ. އަޅުގަނޑު
تائيد ކުރަމެވެ. އެ ޤާނޫނަކީ ބަދަލު ކުރަން ބޭނުންވާ ޤާނޫނެއް ހުށަހެޅުމުގެ ބޭނުމެއް

ތާރީހުން ދަންނަވާލާއިރު އާރުކިއޮލޮޖިކަލް ހޯދުންތަކުގެ ތެރެއިން ... ތާރީހީ ދަރުސްތައް ދަސްކޮށްދެވޭ
ތަރުތީބުން ... މުހިއްމު ... ކުރިއަށް ...
... ދައުލަތް ...
... الأستاذ أحمد زاهر ... ތާއީދު ކުރައްވާ

ޢިއްޒަތްތެރި ممبر الفاضل أحمد زاهر ވިދާޅުވިއެވެ. ދެން މި إصلاح ހުށަހަޅުއްވާފައިވަނީ

... ممبر الفاضل منى محمد ގެ إصلاح އަށް ތާއީދު ކުރައްވަން ބޭނުންވެ. ...
... ތާރީހީ ...
... ތާރީހީ
...
...
...
...
...
... أصل ...
...
...
دولة ...
...
...

ރئيس الجمهورية ގެ ممبر ... الأستاذ إبراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ.
... ތާރީހީ ...
...
... حسن تاج الدين ...
تاريخ ... (... أصل ...) ...
...

... ممبر الفاضل أحمد زاهر ވިދާޅުވިއެވެ. ...
... " ... " ...
... ތާރީހީ ...

އަވަދިވުމުގެ ހުއްދަ ހުރިވިޔަސް އެކަނޑައަޅާ ގޮތަކަށް ބާރުގެންގުޅެން ނުވާނެއެވެ. އެހެން ބޭރުމީހަކަށް ސިފަވާ
ކަމަށްބުނީ މިޤާނޫނުގެ ދިރާސާގެ سكرتيري އަށް ރައީސް كاتب އަށް ހަމައެކަނި އެއްގޮތަކަށް ހެދުމަށް ފުރުސަތު
އެވެ. އެކަމުގެ ޒިންމާ ބާރު ފިޔަވަޅު ގެނެސް ދިނުމަށް ޤާނޫނީ ގޮތުން ވާނެއެވެ.

މިހިސާބުން ގ.ދ. އަހަރެން عضو الفاضل احمد زاهر إصلاح ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް
ފާސްކުރެއްވުން مجلس ގެ رئيس ވޯޓަށް އެހުމުން ވޯޓު 38/39 ވޯޓުން ފާސްވިއެވެ.

މިގޮތުން، 3 ގެ (ހ) ގައި، مادّة ގެ ކަމުން، އެހެން ނަންބަރު ހުށަހެޅުއްވި. ހަތަރު مادّة ގައި، ނަންބަރު
ގެ (ހ) ގައި، 2 ވަނަ مادّة ގައި. ނަންބަރު (ށ) ގައި، އަދި 3 ވަނަ مادّة ގެ (ނ) ގައި ނަންބަރު (ރ)
ގައި 38 ވޯޓުގެ أغلبيّة އިން ފާސްވިކަމުގައި مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ. ހާޒިރުވި
39 މެމްބަރުންނެވެ.

ދެން ގ.ދ. عضو الفاضل حسني محمد إصلاح ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް (ސެކްރެޓަރީގެ
ކަމަށް ފަރާތްތަކަށް ސެކްރެޓަރީ ކަމަށް ފަރާތްތަކުން ހުއްދަހުރިވިޔަސް) އިތުރުކުރުމަށް ވޯޓަށް
ވުމުން 3 ވޯޓު ލިބުނެވެ. مجلس ގެ رئيس ގެ إصلاح ފާސްނުވިކަމުގައި ވިދާޅުވެ އަދި ވަކި
ވޯޓަށް އެހުމަށް މެންބަރަކު مخاطب ކުރައްވާ ވިދާޅުވިއެވެ.

މިގޮތުން رئيس الجمهورية ގެ عضو ދާއިރާގެ الأستاذ ابراهيم شهاب ވިދާޅުވީ .

رئيس الجمهورية ގެ عضو ދާއިރާގެ الأستاذ موسى فتحي إصلاح ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް (ހަމައެކަނި
"ހުއްދަހުރިވިޔަސް" އިތުރުކުރުމަށް) ފާސްކުރުމަށް ފުރުސަތު ދިނުމަށް ނުވާ ކަމަށެވެ.

މިގޮތުގައިވެސް رئيس الجمهورية ގެ عضو النبيلة آمنة صليح ، ދާއިރާގެ الأستاذ
ابراهيم شهاب ގެ މިހުށަހެޅުމަށް تائيد ކުރައްވައެވެ.

ދެން އަނެއްކާ مجلس ގެ رئيس ވޯޓަށް އެހުމުން މިގޮތަށް ފާސްކުރުން
ލިބުނީ 38/39 ވޯޓެވެ.

މިގޮތުން "ހުއްދަހުރިވިޔަސް" ގެ لغظ ހަމަ އެކަނި އިތުރުކުރުމަށް (ހުށަހެޅި إصلاح އާއެކު)
މި ގޮތަށް 38 ވޯޓުގެ أغلبيّة އިން ފާސްވިކަމުގައި مجلس ގެ رئيس ވިދާޅުވިއެވެ. ހާޒިރު ވި
މެދު 39 މެމްބަރުންނެވެ.

إصلاح އާއެކު ބިލު ފާސްވީ ތިރީގައި މިވަނީއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގައިވާ އާސާރީ އަދި ތާރީޚީ ތަންތަނާއި ތަކެއްޗާ ބެހޭ ބިލު

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދުގެ ތެރޭގައިވާ އާސާރީ އަދި ތާރީޚީ ތަންތަނާއި ތަ-
ކެތި، ހިމާޔަތްކޮށް ރައްކާތެރިކުރުމާއި ތަންތަނާއި ތަކެތި ބެލެހެއްޓުމުގެ ގޮތުން ދިމާވާ ކަންތައް ބަލަމާތޯ.

ނޯޓް: (ހ) މި ޤާނޫނުގައި ބުނާ އާސާރީ އަދި ތާރީޚީ ތަކެއްޗަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ބާރުގެ، ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފެދުނު ބީރައްޓެހި ބައެއްގެ ބައެއް ތަކެތި ދިރިއުޅުނު ގޮތުގައި އެ އުފައްދާ
ބޭނުން ކުރެވިފައިވާ، އަދި ރާއްޖޭގެ ތާރީޚުގައި ކަމުދާ ތަކެއްޗާއި ދިވެހީންގެ ދިރިއުޅުމާއި، އުޅުން
މުޅިން ޙަޔާތާ ގުޅުނު، އެއްޗެއް އެހެނިހެން ތަކެތި ކަމުގައި ވާނެއެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގައި ބުނާ އާސާރީ އަދި ތާރީޚީ ތަންތަނަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާރުގެ
ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފެދުނު ބީރައްޓެހި ބައެއްގެ ބައެއް ތަކެތި ބަހައްޓާ ތަނަކަށް ދިރިއުޅުމުން ނުވަތަ
އަޅުކަމުގެ ގޮތުން ނުވަތަ ޝަޚްޞިއްޔަތު އެއްގެ ހަނދާން ކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ ހިމާޔަތްގެ އެހެނިހެން ކަމަ-
ކަށް ބިނާކުރި، ހަދާފައިވާ ތަންތަނާއި އެފަދަ ތަންތަނުގެ ބައެއް، ދިވެހީންގެ މާޟީގެ ދިރިއުޅުމުން،
އެއްޗެއް އެހެނިހެން ތަނެއް ކަމަށް ވާނެއެވެ.

(ނ) معلومات ނުދޭ ހާލަތު ސަރުކާރަށް ހަމަ ވަގުތުން ހުށަހަޅަން ލާޒިމްވާނެ ކަމެއް.
ގޮތުން ހިމާޔަތް އާސާރީ ނުވަތަ ތާރީޚީ ތަކެތި ނުވަތަ އެއްޗެއް ބައެއް أصل ނަގަނޑު ގެންނަ ކުރަނީ
ބަޔަކަށް ދޭން މި ޤާނޫނު ހުއްދަ ނުދެއެވެ.

މިބިލު އެބޭ އަންނަފުރާ ބިމަހައެވެ. "ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ވިޔަފާރީގެ ބާބަތުގެ
ބިލު. مجلس ގެ رئيس ގެ އަންގަވާފައިން މިمجلس އަށް ދިއުމަށް ސެކްރެޓަރީ އަރުވާ.

ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރާ ވިޔަފާރީގެ ބާބަތް ބިލު.

١- ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރި ބާވަތްތަކުގެ ތެރެއިން ޚާއްޞަ ހުއްދަ ނެތި ހުށަހެޅުން،
ޖުމްލަ ވިޔަފާރިގައި ނުވަތަ ޚުދުމުޚުތާރު ވިޔަފާރިއެއް.

2- ކޮންމެ އަހަރަކުވެސް ފެހިކަރުތަކުގެ ރަސްމީ ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމުގައި ކޮންމެ ސައި-
ކަލަކަށް ރަޖިސްޓްރޭޝަން ފީއެއް ގޮތުގައި -/5 ރުފިޔާއާއި، އަހަރަކު -/12 ރުފިޔާ ދައްކަން ވާނެ-
އެވެ. މި ފައިސާއަކީ ފާއިތުވެދިޔަ ރަޖިސްޓްރޭޝަން މި ބަލަހައްޓަނުލެވިއްޖެނަމަ -/5 ރުފިޔާގެ ޖޫރިމަނާއެއް ލިބި-
ދޭނެއެވެ.

3- ރަޖިސްޓްރީ ނުކުރާ ސައިކަލެއް ގެންގުޅެފައި ހުރިނަމަ 15 ދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި،
ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމަށް އަންގައިފިނަމަވެސް ރަޖިސްޓްރީ ނުކުރާނަމަ ސައިކަލެއް ގެންގުޅެފައި ހުރިނަމަ ދެވޭ
ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރު 15 ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ގެންގުޅުމާ ނުލައި ރަޖިސްޓްރީ ބަލަހައްޓަނުލެވިއްޖެނަމަ
ވާނެއެވެ. ރަޖިސްޓްރީ ނުކުރެވިއްޖެނަމަ ނުވަތަ ރަޖިސްޓްރީ ބަލަހައްޓަނުލެވިއްޖެ ނަމަ 15 ދުވަސްފަހުން މިކަ
ވެހިކަލަކާ ރަޖިސްޓްރީ ނުކުރެވިއްޖެ، ނުވަތަ ރަޖިސްޓްރީ ބަލަހައްޓާ ނުލެވިއްޖެ -/5 ރުފިޔާގެ ޖޫރިމަނާއެއް
ދައްކަން ޖެހޭނެއެވެ.

4- ސައިކަލުގެ ރަޖިސްޓްރޭޝަން ގެންގުޅޭނަމަ ރަޖިސްޓްރީ ކާޑު އަބަދު ރަޖިސްޓްރޭޝަން
ގެންދަން ވާނެއެވެ. މިގޮތަށް ރަޖިސްޓްރޭޝަން އެއް ނުގެންގުޅެއްޖެ، -/1 ރުފިޔާގެ ޖޫރިމަނާއެއް ދައް-
ކަން ޖެހޭނެއެވެ.

5- މި ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ސައިކަލު ދުއްވާމީހާ ކޮށް އެހެންވެސް ނަމަ -/25 ރުފިޔާ
އިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.

މި ގާނޫނު މިގޮތަށް ފާސް ކުރެއްވީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކަމަށާއި މި ގާނޫނު ތަންފީޒު ކުރުމުގެ ބާރު-
ލިބިގެންވަނީ، އެ ގާނޫނު ތަންފީޒު ކުރުމަށް ލާޒިމުކުރާ ވެރިން ކަމަށް ބަޔާންކޮށް ފާސްކޮށް، ސައިކަލު ރަ-
ޖިސްޓްރީ ކުރުމުގެ ބާރު ކުރިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ސަރުކާރުގެ ވަޒީފާއެއް ސައިކަލު ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމުގެ ގޮތުން
މިނިސްޓަރު ޤާނޫނު އެއް ހުށަހެޅުމަށް ހުށަހަޅައިފި ގަވާއިދެއް ކަނޑައަޅައިދެއްވީއެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ ހިމާ الفاضل މުޙައްމަދު ފަރީދު ދީދީ މި ގަވާއިދު ފާސް ކުރެއްވީއެވެ. ސައިކަލު ރަ-
އްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޙާލަތަށް ބެލުމުން ރައްޔިތުން ގެނެސްދޭ
ބާރުތައް ބަލަހައްޓާ، ސިފައިން ރައްޔިތުން ސަލާމަތް ކުރުމުގެ ޙާލު ހައްޔަރުކޮށް އެހެން ބާރުތައް
ނިގުޅާ އަދާކުރާނެއެވެ. ދިވެހި ރައްޔިތުން ސަލާމަތްކުރުމަށް މިސާލުމެ. ރަޖިސްޓްރީ އަދާކުރާނެ މިހާރު
ގަވާއިދު ކޮންމެ ސައިކަލެއް އަހަރަކު ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމުގައި އެ ރަޖިސްޓްރީއަށް =/2 ރ. ގ

ސުވާލުގެ އިތުރުން ބޭރުވެއްޖެއެވެ. ދިމާ އެއަށްވުރެ މުޅި ރައްޔިތުންނަށް އިންސާފު ލިބިދޭން ޖެހޭނީ
ވަޒީފާތައް ދޭނަމަ ހިފުމަށް، އެއްވެސް حال އެއްގޮތަކަށް ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ނުހިނގާނެއެވެ. މި ޤާނޫނު
ގެންގޮސް ފޮނުވުމުން ނިންމާނީ ރައްޔިތުން ބޭނުންވާގޮތަށެވެ.

ފުވައްމުލަކު މެންބަރ الفاضل أحمد زاهر ވިދާޅުވިއެވެ. ދެން ވިދާޅުވީ ފުވައްމުލަކު ނައިބު
ފޮނުވުން ހަމަޖެހިފައިވާ. ރައްޔިތުން ބޭނުން ވާނަމަ މި ޤާނޫނު مجلس އަށް ހުށަހަޅާފައި ވާގޮތުން
ބަލައިގެން ދެކެވުނު ވާހަކަތަކުގައި ވިސްނަވަން ޖެހޭނީ، ވަޒީފާއަކީ ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތް ދޭނެ
މުވައްޒަފުން ގެންގުޅެ، ރައްޔިތުންނަށް ފައިދާވާގޮތަށް ކަމެވެ. ވަޒީފާއެއް ދިނުމަށްފަހު ކަންތައް ކުރަން ޖެހޭ.
ނަމަ ވަޒީފާ ދޭއިރު ހެޔޮލަފާ حادثة އެއް ދިމާވެއްޖެ ނަމަވެސް. އެއީ މިއުޅޭ ކަންކަން ބަލާނީ ވޯޓަށް އެހުން.
ނަށް އެކަށޭނެއެވެ. އެއީ ޤާނޫނުގެ حال އެއްގޮތަކަށް ޖެހުނަ އެއް ކަމެއް ނިންމައި ދެއްކުން ކަމެވެ.
މި ވަޒީފާ ދޭއިރު، ވަޒީފާގެ عام ނިޒާމު ފަދައިން ދީގެން ހުރި ދޮރު ގެނައުމުގެ ކަންތައް ރައްޔިތުން ބޭނުންވެއެވެ. ހެދުމަކީ
ޚަރަދު ގެ ބޭނުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ އާމްދަނީ ބޮޑުކުރުމާއި سلامة އަމާން ކަމުން ވުން
އެކަށޭނެއެވެ. މިގޮތަށް ޤާނޫނު ހަމަޖެހޭ ކަމަށް ދިރިއުޅުމަށް ވާން ބޭނުންވާ ދަށުން ދަރަޖައިގެ މީހުން،
މިހާރުވެސް 2/= ރުފިޔާއަށްވުރެ ގިނައިން ކޮންމެ ދުވަހަކު ލިބެއެވެ. އެއީ މިހާރު ދެމުންދާ މުސާރައިން ވަޒީފާ ދޭ ގޮތަކީ.
އެވެ. މިހާރު މިއަށް ވެސް ބަލާނީ ކިހިނެއްތޯ ސާބިތުވާނީ ފުދުން. މިސާލަކަށް ފަގީރުންނަށް ޚާއްޞަ ފައިދާ
ހުރިގޮތް ބޭރުކުރަނީއެވެ. ދިމާ މި ޤާނޫނު ފާސްވުމުން ހަމަ ޖާގަދޭން ވާނެ ފަހުން ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ކުރެވޭނެއެވެ. އެއީ
މިހާރު ޤާނޫނުގެ އެއްބަސްވުން "ފުލު" އަދި "جرمانة" ގެ علة އަށް ކަމެއް ހުށަ ހަޅާ. އެއީ ހަމައެކަނި ޖެހޭގޮތް عام ކޮށް
އެހުރިހާ ޚަރަދު ފައިދާ ކުރި ފުރިހަމަ سالة ދޭނެއެވެ. ވަޒީފާ ދީގެން އެކަށޭނެ جرمانة އެއްގޮތަށް ކަމެވެ.
އެކަމަށް ވާހަކަ ދެއްކިން، އެއީ ޤާނޫނު خلاف އެވެ. އަދި ޤާނޫނު ވީމާ ހަމަޖެހޭނީ ދިރިއުޅުމަށް ވަޒީފާ ދޭ
ސަރުކާރުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ފޯރުކޮށްދޭ ބޭނުންތަކަށް ވެސް އެއް ގޮތަކަށް ބޭނުން ކުރެވޭނެ مواف
ކަމަށްވާތީ އެއްބަސްވެ. ދެން ވާހަކަ ދެއްކި ފަރާތުން ބުނެފައިވާ އެއްވެސް ކަމަކާ ދެކޮޅަށް ނުވެވޭނެއެވެ.

ރ. އަތޮޅު މެންބަރ الفاضل نورالدين حسن ވިދާޅުވިއެވެ. ދެން ދެއްކެވީ ޚާއްޞަ ވާހަކަތަކެއް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ވާހަކަ ދައްކާ ދެއްކި ދަށުން ކިޔާފައިވެއެވެ. އެއީ މިހާރު ޤާނޫނު ދޭނެ ވަޒީފާ ދިނުމުގެ ނިޔަތުގައި
ދަރަޖަ ގެއްލޭ ގޮތް ވާނެއެވެ. އެހެން މިހާރު ހުރިގޮތް ޖެހޭނީ ދިވެހިވެރި ރައްޔިތުން ވާނެ ދެކޮޅު ވެސް
ވަޒީފާ ނުދިނުން ކަމެވެ.

ޖަވާބު ދެއްވުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚިދުމަތް الفاضل حسن صابر ވިދާޅުވި-
ވެއެވެ. ފަހުން ދެއްކެވީ شكرية އެވެ. އަދި ޤާނޫނު ފާސްކުރުމަށް ކަމަށެވެ. ވަޒީރު ދެކެވުނު
ތަކާ،

މިބަޔާނުގައި موضوع ދިނީ بحث ކުރުމަށް ކުރިއަށް ދިޔަ މީހުންގެ ހިތްތަކުގައި ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލެއް

ޤައުމުތަކުގެ فنانن علم ވެރިންނާއި ފަލްސަފާވެރިން އާއި أديب ން ވަނީ ދައްކާފައެވެ. ނަމަވެސް ކަމަކީ

އަދަބީ ވާހަކަ ފެނުނު ތަނެއްގައި موضوع ސާފުވާނެ ގޮތަކަށް ބުނެވެ. އަދި

ކުރު މީހުން އަމިއްލަ ވެގެން މީހުން ބަޔަކު ވިސްނުން ހިތްޕުޅުން ކުރިއާ ދެކޮޅަށް ނުވެ، ގޮތަކަށް،

ކަމަށް ބަލާ ވާހަކަ، އެހެން ރަށެއް ނެތުމަށް ކުރިއަށް ގެންދިޔައީ ޤައުމީ ދުވަހެވެ. އެއް خلاف އެއް

ފިކުރަކާއި، ހިތްވަރާ ބިނާވެގެން ހުރެވެ. ހަމަވެސް ފަރާތެއް އެކުވެރިކަން ދެމެހެއްޓުމަށެވެ.

ނިކުތުމާ އެކު ޤައުމީ ދައުލަތުގެ ބާރު ހިތްވަރާ، އެއީ، ފިކުރު އަދަބީ ޕުރޮގުރާމް ދެމެހެއްޓުން

ކުރިއަށް އަ ފިކުރު އަދަބީ ދާއިރާ އަދި މިހާރު أصول ތަކުގެ ވަރުގަދަ ބާރުތަކުގެ އެއްބަސް-

ވުމެވެ. އެއިން މިނިވަން އަދަބީ ދާއިރާ ހިންގާފައެވެ. އެ خلاف އެއް ޤައުމީ ބާރު އެއް

ނޭނގުނު ވިސްނުމެއް އަދި ހިސާބު ކުރިއަށް ފެށިއިރު އަދަބީ ދާއިރާ ހިންގާފައެވެ.

ދުނިޔޭގެ އެހެން ޤައުމުތަކުގެ ތަރައްޤީއަށް ބޭނުންވާ ކަންކަން ޤައުމީ ހަރަކާތް އެއްކޮށް جمعية

އެއް ވަގުތު ކުރިއަށް مستقبل އެއްގައި އަދަބީ ގޮތެވެ. މި جمعية ހިންގުން މި ފިކުރު އަދަބީ ދާއިރާ،

قواعد އެއް އަދަބީ ބާރު ބަރުލުން އަދަބީ ދާއިރާ ހިފުމަށެވެ. މިގޮތަށް އެއް

ބާރު އެއްގައި ބަދަލު ކުރުމުގެ އެއްކަލަ ބަދަލު ކުރުމުގެ ބަދަލު ދެމެހެއްޓެވެ. އެއީ ޤައުމީ

ގޮތް ކަމެވެ. މިހާ ޤައުމީ ފިކުރު، އަދަބީ ބަދަލުތަކުގެ ވަރުގަދަ ގޮތަކަށް އެއްބަސް-

ވުމެވެ. ފިކުރީ ދާއިރާ ހިންގުމުގެ ބަދަލު ގެނައުމަށް ކުރިއަށް ގެންދިޔަ އަދަބީ ވަރުގަދަ

ގޮތް ހިނގާފައެވެ. ފިކުރީ ޤައުމީ ސިޔާސީ ބަދަލު ދެމެހެއްޓުމަށް އަދަބީ ބަދަލު ހިނގައެވެ.

މިހާ މި ފިކުރު އަދަބީ ދާއިރާ ޤައުމީ ސިޔާސަތު ބަދަލު ގެނައުމަށް ކުރިއަށް ގެންދިޔަ އެއް ބަދަލު-

ގެނެސް، އެ ދާއިރާ އެއްގޮތަކަށް ބަރާބަރު ގެނައުމެވެ. އަދިވެސް އެއްގޮތަށް بين الاقوامي جمعية

ކުރިއަށް ހިނގާ ބަދަލެއް ބަރާބަރު ގެނައުމެވެ. ގައުމީ ޤައުމުތަކުގެ ތަރައްޤީ ގެ ދާއިރާ-

ވިޔަ އެއްބަސްވުމުގެ ބާރު ދެމެހެއްޓެވެ. މިހާ މި أصول ތަކުގެ ބަދަލު އެއްގޮތަށް މި ފިކުރު ދާއިރާ ހުރި،

ދެކޮޅު ވިސްނުން ގެނައުމަށް މިހާރު ބަދަލު ކުރިއަށް ދެމެހެއްޓެވެ. މިހާރު ޤައުމީ ބާރުގެ ހުރި، عالم ތަކުގެ

ބަދަލުތަކަށް ވިސްނުން އެއްބަސްވުމުގެ ބަރާބަރު ވިސްނުން އަދި ބަދަލު ގެނައުމެވެ. ދެން އަދި ޤައުމީ ބަދަލު

ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ސިޔާސީ ބަދަލު ކުރިއަށް ގެންދިޔުމެވެ. ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލު ކުރުމަށް ދެމެހެއްޓުން

ގޮތަކަށް ޤައުމު ހިތްވަރާ ފިކުރު ދިރުވާފައެވެ. އެއީ، އެ ދުވަސް ވިސްނުމަށް ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލެވެ. އަދި

ހަމަ އެއްކަލަ ބަދަލު ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް عالم ގެ ވަރުގަދަ ބާރު ދެމެހެއްޓެވެ. ބަދަލު ގެނައުމެވެ.

ބަޔާންކޮށްދެއްވުން އެދިވަޑައިގަތެވެ. ހިތަދޫ ގޯތިގެ މިޖަލިހުގެ ބިންތަކާއި ބެހޭ ޤާނޫނަށް ހުށަހަޅާ أصيل ނަ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުން ބަލައި ނުނިމެއެވެ. ހިތަދޫ މި قانون ގެ ބައެއް މާއްދާތަކަށް إصلاح ގެނައުމަށް ހުށަހަޅުއްވައި
ދިނުމުގެ ބޭނުންތަކަށް ގެނެވިއެވެ. އަދި ވަރަށް ގިނަ މީހުންނަށް ދިނުމަށް ދަރަނިވެރިންގެ معلومات ހޯދަން
ނެތެވެ.

މެ. ހުޅުމާލެ މެމްބަރު الفاضل موسى حسن: ވިދާޅުވިއެވެ. ހަދިޔާއަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާ
ނުވޭ سؤال ގެ جواب ލިބުނީ ސަރުކާރުން ހުށަހެޅި ބައެވެ.

ބަޖެޓް ދިރާސާކުރާ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހުޅުމާލޭ މެމްބަރު الفاضل حسن ماهر ވިދާޅުވިއެވެ.
ނެތެވެ. މިހެން سؤال ގެ جواب ދެއްވުމަކީ ހަމަ ޢިލްމީ ގޮތުން ދެއްވާ ފަދަ ނޫން ގޮތްތަކެއްކަމަށް ސަރުކާރުން ބެލިގެން
ދިޔަ ފަދައިން ފަރުދީ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ބަލައިގަންނަވެ.

ލ. އަތޮޅު މެމްބަރު الفاضل أحمد زاهر ވިދާޅުވިއެވެ. ދެންނެވި އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ވީހާ
މިހާ ބޭނުންވާ ބަދަލު ލިބިގެން ހުޅުމާލޭ މެމްބަރު الفاضل حسن ماهر ވިދާޅުވި ސަރުކާރުގެ معلومات ބޭނުން
ކުރުމުގައި ދަތިތަކެއް ހުރިނަމަވެސް. ދެންނެވީ މިޤައުމީ މަޖިލީހަށް އަދި ވަރަށް ގިނަ ފަރާތް ކުރީގެ ތަނުގައި ކެޔޮޅު
ހޯދާ އެއްވެސް ފަރުދަކަށް ބޮޑުކަމެއް. އަދި ހުޅުމާލޭ ބަޖެޓް މުވައްޒަފުން ސަރުކާރުގެ ދާއިރާގެ ތެރެއިން ބަލާލުމުގައި ހަމަ
ހިނދުގައި ދެވޭނީ ބަޔާންކުރާނެ އުސޫލަކުން ނުވިއެވެ. ގޮތުގައި ދެކެނީ ޙަޤީޤީ ކަމެއް ކުރިޔަށް ގެންދިއުމުގައި ފޮނުވަން
ކަމަށްވެއެވެ؟ ދެކެވޭގޮތުން ވަކިން އެއް ކަމަކަށްވުރެ ބޮޑު ކަމެއް ހުރުމާއެކު ނަމަވެސް. ދެން بين الأقوامي
جمعية ތަކުގައި އަޅުގަނޑު ބައިވެރިވި ގިނަ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން މިޤައުމީ ފެންވަރުގައި ހިންގަވާ ގޮތުގެ
އެހެން ވަކި ކަމަކަށް ބަލަނިވި ނިޒާމެއް އެކުލަވައިލުމަށް ބައިވެރިވިއެވެ. ދިރިއުޅުމުގެ ތެރެއިން
ޤައުމުތަކުގައި ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތަށް ޖިންސީ ބައެއް ކަންކަމާ ކުރިމަތިލާން ޖެހޭ ތަކުލީފުތަކަކީ ދިރިއުޅުމުގައި
ހުރިކަމެކެވެ. އެއީ خلاف ކަމެއް ދިމާވެއްޖެނަމަ ލާރި 25/= ރ. ގެ جريمانة ކުރުން ވާޖިބު ވާނީ
ހިމެނޭ ކަމަށް ދެކޭތީ ނޫންތޯއެވެ؟ ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ ސަރުކާރުގެ خدمة އާއި ބެހޭ ގޮތުން.

ސަރުކާރުގެ 10 ހާސް ރުފިޔާ ބަޖެޓްގެ ތެރޭގައި ދަރަނި ދިނުމަކީ ޢާއްމު ކަމެއް. އަޅުގަނޑު
ހިތަށް އަރަނީ ދެކެވުނު އެއްޗަކީ ދާއިރާގެ ސަރުކާރުގެ ވެރިކަމަކާ ނުބެހޭ ކަމެކެވެ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާ ޖެހޭ
ފަދަ އިސްލާހު ބޭނުންކުރާނެ އިދާރާތަކުން ސަރުކާރުގެ މުއައްސަސާ ހިންގުމުގެ އަސާސަކީ ބަޖެޓްގެ
ނަތީޖާ ހުށަހަޅާ ގޮތުގެ ތެރެއިން ދޭން ޖެހޭނެއެވެ. ދެން ހިތާމައިން ދަންނަވަން އަދި ތަފާތު ތަކެއް
ހުރިނަމަވެސް ގޮތްތަކެވެ. މިކަމުގައި ބަލަން ޖެހޭނީ ހިތްހަމަޖެހޭގޮތް، ހަމަ އެހެންނަމަވެސް ބައެއްކަހަލަ
ވަކި ކަމެއް ދެކެވޭ ސަރުކާރުގެ ކަމަކާ ނުބެހޭ ކަމެއްވާނެއެވެ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މިހާރު ހުރި خلاصة އަކީ ކޮބާ ތޯއެވެ؟

މަޖިލީހުގެ ބައްދަލުވުން ގޮވައިލެއްވީ؟ މިހެން ވުމުން މަޖިލީހުގެ ސަބަބުން ނޫ ފަށާ ދަވުރު ގޮވައިލެއްވީ؟

ދ. އަތޮޅު މެމްބަރ الأستاذ عبدالله حميد ވިދާޅުވިއެވެ. ރިޕޯޓު ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް

އަތޮޅު މެމްބަރ الفاضل أحمد ناصر ދެއްކެވި ވާހަކައާ ބެހޭގޮތުން އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރައްވަން. އަޅުގަނޑު

ދެކޭގޮތުގައި ރައްޔިތުންގެ ދެރަ ހާލުތަކުން ކިޔަމަންތެރިވުން ނޫނީ ރައްޔިތުންގެ ހާލު ގޮސް އައީ ބަލަހައްޓަން

ފޮނުވިއެއް ކަމަށް ދާނެއެވެ. ފޮނުވުމުގައި އަޅުގަނޑު ރައްޔިތުންގެ ހާލުތަކުގައި، އެއީ ކަނޑައެޅުން

ކުރުވުން ހިނގަމުން ދިޔަތަން ދައުލަތުގެ މަސައްކަތެވެ. ހިތަ ދެރަވެފައި ދިރިއުޅުން ކުރިއަށް އެއް-

ގޮތް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. އެއީ ހިތްވަރާއި އަޅުގަނޑުގެ ބައްދަލުވުން ހުށަހެޅިއިރު ކަމެއް ނިންމައިގެން ވެއެވެ.

ރ. އަތޮޅު މެމްބަރ الفاضل علي محمد ވިދާޅުވިއެވެ. ބަޖެޓު ފާސްކުރުމުގައި އެއީ ފޮނުވުމުގައި،

ރައްޔިތުންގެ ހާލުތަކެވެ. ރަށުތެރެ 1 ފަރާތު (ފަރާތަށް ރުފިޔާއެއް ދޭން) =/12 ރުފިޔާ

ދިނުމުގައި، އެއީ އިތުރުކުރެވޭ ގޮތުގެ ގޮތެއް ހުށަހަޅާ ކަމެވެ. ބާޒާރުގެ ސަޕްލައި ސަރުކާރު

ކަމެއް، ކެރިޔަރު ވެސް ގެންގުޅުމާ ދަރަނި ފޮނުވަން. ހަރަދުން ހިފާ ދަށުގައި ގެންނަވާ ގޮތެއް ކަމަ-

ޖެހޭނެ ވަރަށް ފުރިހަމައީ، އެހެން އިސްރާއީލުގެ ވަރަށްގިނަ ފަހަރު ހިނގާ ފަރާތްތަކެއްވެ. ހިތަދު

ފަރާތް ނުދެއްކި ދިރުން ފޮނުވުމުގައި ކުރަހަންޖެހޭ. އެކަން ކުރާނެ ގޮތް ގެން ދާނެ-

ހިތްހަދާ ބަލަހައްޓައިދެވެ. ކަނޑު ފުރިހަމަކުރީ ބަޖެޓު ދެއްވާފައިވާ ކަމެއް ގޮތަށް ކުރަހައި ގެން ދާނެ،

ސަބަބު ދެއްވަން މަޖިލީހުގެ ވާހަކަ ދެއްކުންވެއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖެ مجلس ގެ رئيس އަށްވުރެ الشيخ أحمد شاطر ދަރިކޮޅުގެ ބަހަނަ ދައްކަވައި

ދެއްކި ވަރާއަށް ވުރެ އަތްދައްކައި ވާހަކަ ދައްކަވަން ފަށަން ވިދާޅުވިއެވެ. رئيس الجمهورية ގެ މެމްބަރ

އަހަރުމެން الأستاذ ابراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ. މިގޮތުން ހަމަހަމަ ކުރުމަށް ޙުކުމް ކުރެއްވި، ފައިސާ-

ދެއްކި ޤަރާރެއް ކަމަށް ހަމަޖެހިފައިވެއެވެ. މިގޮތް ރައްޔިތުން ގަބޫލުކުރި، ހުކުމް، جرمانة އެއް

ދެއްކުމަށް ޙުކުމް ކުރި ސަރުކާރަށް އަޅުގަނޑު ބަލައިލަމެވެ.

އޭރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސެކްރެޓަރީ، މިހާރު مجلس މުދަކުރާ ގޮތް ވިދާޅުވިއެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ މެމްބަރ އަހަރުމެން الأستاذ ابراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ. ހުށަހެޅި އަޅުގަނޑު

ފަހަރު ބައްޔެއްގެ موضوع އެއްވެ. މިއީ "ދޯދީ ދިރުމުގެ ބައިވެރިވުން" ކަމަށް ވަކި ހަމައެއް ސާފުކުރަން ޖެހޭ

މިވާ ދިރުން ރައްޔިތުންގެ ދުނިޔޭގައި ހެދިފައިވާ ތަނަށްވުރެ ކުރިޔަށް ހުރިހާ ދާ ދިނުމަށް ހެދުނީ.

ސަރުކާރު ހިންގުމުގެ ބާރުތަކުގެ

ޤާނޫނުއަސާސީ ސަރުކާރު ޖުމްހޫރީ ދައުލަތުގެ މެމްބަރު الفاضل حسن ماهر

ވިދާޅުވިއެވެ. އަ ޖުމްހޫރީ ދައުލަތް ގާއިމުކުރުމަށް =/2 ވ. ގެ ސަރުކާރުގެ ބާރުތަކުގެ ޤާނޫނު ދެއްވިއެވެ.

ވ. މަޖިލީސް މެމްބަރު الفاضل موسى حسن ވިދާޅުވިއެވެ. އަހަރެމެން ފުރިހަމައަށް

ތާއީދުކުރަން ކުރިއަށް ނެތި ބުނެ ހުށަހަޅުއްވައިފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީ ޖުމްހޫރިއްޔާ-

ސަރުކާރު ޖުމްހޫރީ ދައުލަތެއްގެ ގޮތުގައި ޤާނޫނުން ފެށުމަށް. ވީމާ އަ ޖުމްހޫރީ ދައުލަތުގެ-

ވުޒާރާގެ ގޮތުގައި ޤާނޫނުގެ ތަންފީޒުކުރުން ވެއްޖެއްޔާ. ވީމާ އެކަމަށް ޖުމްހޫރީ ދައުލަތުގެ

ވުޒާރާ =/24 ވ. އަހަރެމެން ފެނިއްޖެއެވެ.

ވ. މަޖިލީސް މެމްބަރު الفاضل أحمد زاهر ވިދާޅުވިއެވެ. އަހަރެމެން ހިތަށްއަރާ ގޮތުގައި ތިބި

އަދި އަހަރެމެންނަށް ފާސްކުރުމަށް ބުނެވުނު ޤާނޫނުއަސާސީ ޖުމްހޫރީ ދައުލަތުގެ ޖުމްހޫރީ

ދައުލަތުގެ ނަމުގައި އަޅުގަނޑު ބަހައްޓައި ތާއީދުކުރަމެވެ. އެއީ ވިލާތްތަކުގައި ވެސް ޖުމްހޫރީ ދައުލަތް

ބާރުތަކުގެ قانون އާއި ގުޅިގެން އެބަހުރި.

رئيس الجمهورية ގެ ممبر الفاضل ދީދީ محمد އަމީން. ވިދާޅުވިއެވެ. އަހަރެމެން ވ-

ބޮޑު ފާސްކުރުމަށް ހުށަހަޅުއްވައިފައިވާ ވ. މަޖިލީސް ممبر الفاضل أحمد زاهر تائيد ކުރައްވައިފައިވާއެވެ.

ވިސްނާ ގޮތުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ قانون އާއި ގުޅިގެން ހުރިހާ قواعد އާއި ގުޅިގެން އަހަރެމެން ހެދުމަކީ

ބޭނުން. އަޅުގަނޑު ވިސްނާގޮތުގައި ދިވެހިން ވެސް ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޖުމްހޫރީ ދައުލަތް ގާއިމުކުރުމަށް -/2 ވ. ގެ

ސަރުކާރުގެ ބާރު ޤާނޫނުވެއްޖެ. ދެން އަހަރެމެންގެ ވ. މަ ممبر ވިދާޅުވި ގޮތަށް ބަލާއިރު ގާނޫނުގެ ތަންފީޒު

އަހަރެން ޤާނޫނީ ގޮތުން މިކަމާ ބެހޭ ހުރިހާ ދައުލަތްތަކުގެ ނަމުގައި ބޭނުންކުރާ ގޮތުގައި ދާއިމީ އައްޔަރު،

ޖުމްހޫރީ ދައުލަތް، އަދި ވިލާތްތައް. އިނގިރޭސި، މިސްރު ދިވެހިރާއްޖެ ގޮތްގޮތުން އެކަށީގެންވެއެވެ. އަ ސަރުކާރު

އަހަރެމެން ވިސްނާ ބާރުތަކުގެ ދައުލަތާއި ގުޅޭ ޤާނޫނާއި ސަރުކާރުގެ ނިޒާމުގަވެ. އެއީ ވީމާ ދިވެ،

ތަރައްޤީ ކުރުމަށް ވިސްނާ ވާހަކަ ދައްކާ ގޮތަށް ވެއްޖެ. އަހަރެމެން ހުރިހާ ގޮތަކުން ޤާނޫނުއަސާސީ

ވިސްނާ ތަރައްޤީ އެކުލެވޭ ފާސްކުރެވުނު ޤާނޫނު ހިންގުމުގެ ގޮތްތަށް ދިވެހި ތަރައްޤީއަށް ބޭނުން ބާރުއަޅާ،

ބަލާއިރު ނަފާއާއި ގުޅޭ ނިޒާމުގައި ތަރައްޤީއަށް ގެނެވުނު حال އެއްކަމުގައި ވިސްނާ منفع އާއި

ވިސްނުމާ ދިވެހި ރާއްޖޭގެ. ރައްޔިތުން. ބަލާއިރު ބޮޑެތި ދައުލަތްތަކުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ވިސްނުން

ނެ، ސަރުކާރުގެ ތަންތަން، ޖުމްހޫރީ ދައުލަތުގައި ގޮތުގައި ގެންގުޅޭ ބާރުގެ. ވ ގޮތުގެ أصل ވަނީ،

ވިސްނުމުގައި، ޤާނޫނުއަސާސީ ޖުމްހޫރީ ދައުލަތް - 24/ ވ. ފާސްކުރުމަށް -/2 ވ. ގެ ސަރުކާރުގެ ވިސްނުމެވެ.

އަޅުގަނޑު މިބޯޓުގެ ނުރައްކަލެއްނެތި ކަމަކަށް ބާރުއަޅައިދެއްވި ހިސާބުން [illegible] އެގޮތުގައި މި ހުށަހެޅީ އެވެ.
މި ވާހަކަތަކަށް ބަލާ ސަރުކާރުގެ ހައިސިއްޔަތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ دولة ގެ ހުރިހާ ކަމަކާ ގުޅިގެން ކުރި-
އަރާނެ މި އެއްބަސްވުމަކީ عدلية ގެ ދާއިރާގައި މިގޮތަށް ބާރުތަކެއް ހޯދުމުގެ ވާހަކަ ވިދާޅުވިއެވެ. ނަމަވެސް
ދަރަޖަ ދޫކޮށް ދެއްވުމަށް އަދި ސަރުކާރުގެ ބާރުތަކުގެ ދަށުން ހުރި ކަންކަން އާންމު ކުރުމަށް [illegible]
އަދި ސަރުކާރުގެ ކަންތައްތަކުގައި ދަށުން ހިނގާ ކަންކަމުން އިސްލާހުކުރުމުގެ ވާހަކަ ވިދާޅުވިއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރު ހިނގަމުންދާ މި مسألة ގައި ދަރަޖަ ދޭއިރު ބާރުތަކުގެ ވާހަކަ ދެއްކެވިއެވެ.
އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަނީ މިގޮތަށް ބިލު އެއްބަސްވެގެން ދިއުމެވެ.

رئيس الجمهورية ގެ ނައިބު ޤާއިމުކުރުމުގެ الأستاذ ابراهيم شهاب ވިދާޅުވިއެވެ. ވަރަށް

މުހިންމު ދާއިރާތަކުގައި، معلومات ހޯދުމަށް ބޭނުންވެއެވެ. މިކަމަށް ބިލުގެ ފުރިހަމަކަމާއެކު އެކަށީގެން
އެވާނީ ބަލައިގެންނެވެ. މިގޮތުން އަސާސީ ގާނޫނީ ހަމަތަކުގެ ދަށުން ހިނގާ ކަމުގައި އަދި މި ބިލާއި
ގުޅުން قواعد އެކުލެވޭ، ތަޢާރަފް ކުރެވޭ ކަނޑައެޅުނު ޤަވާޢިދުތަކުގެ قواعد ތަކާ ހިސާބުތައް
އެއް ޖެހިގެން ހިނގާނެއެވެ. މިގޮތުން ސަރުކާރުގެ ބާރުތަކުގެ އަދި ހިސާބު ކުރުން ވާޖިބު މިކަމަށް
ފުރިހަމަ އެއް ބާރުތަކެއް ނެތް ވިޔަސް އަދި މިކަމަށް ބޭނުން ކުރުމަށް ބިލު ފާސްކުރަން ދެއްވުމަކީ
ގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފަރާތުން ސަރުކާރުގެ ކަންކަމެވެ.

ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބިލު الفاضل حسن ماهر ވިދާޅުވީ

އެވެ. ބިލުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތުން މުސާރައަށް -/1000 ރ. ކަނޑައެޅުމަށް އަދި އެހެން
ގޮތަކަށް ދޭން ވާނެއެވެ. މިގޮތުގައި އަދި ޚާއްޞަ ކުރުމަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް، خاصّ
ގޮތެއްގައި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރައީސް ދައުލަތުގެ މަސައްކަތުގައި ބިލުގައި ބާރު ދީފައެވެ. އަދި
ރ. 2/- ގެ ސަބަބުން ޤާނޫނު ގައި ބޭނުންވެއެވެ. ޖަލްސާތަކުގައި ފާސްކުރުމަށް ބިލު ގެނެވުނު،
ޤާނޫނު ގެނައުން ވާނެއެވެ. ވަކިން ބިލުގައި، ވަކި ގޮތަކަށް ކަނޑައެޅުން އެއްގޮތަށް ދެވިފައިވާ،
ހިމެނިފައިވެއެވެ. އަދި ފަރާތަކުން ޖަވާބުދާރީ فلسفة މިކަމުގައި އަދި ކުރިއަށް ދިއުމަށް ވަރަށް
ގަބޫލު ކުރަމެވެ. އެހެން ވީމާ އެކަން ފާސްކޮށް އެދެމެވެ.

މިގޮތުން އަންނަމުން مجلس ގެ رئيس މި ބިލު ވޯޓަށް އެހުމުން ގަރާރަށް تائيد
ދިނުމަށް ވޯޓުދެއްވި ބޭފުޅުން 36 ބޭފުޅުން، މި ބިލް 36 ގެ ވޯޓުގެ أغلبيّة އިން ފާސްވި ކަމަށް ރިޔާސަތުން،
ވިދާޅުވިއެވެ. އެދުވަހު ހާޒިރުވި 37 ބޭފުޅުންނެވެ.

4- އެޖެންޑާގެ ދިރާސާކުރުން ޔައުމިއްޔާ ނަމްބަރު 79/9 ވާ ބިލު ކިޔުން. މި ޔައުމިއްޔާ އަށް رئيس الجمهورية
ގެ ممبر الفاضل ابراهيم حلمي ފަރާތުން ހުށަހެޅި اصلاح [illegible] އެ اصلاح އަކީ مجلس ގެ
رئيس، مجلس އަށް ހުށަހެޅި އެއްޗެއް.
އެހެނީ މި اصلاح އަކީ ޔައުމިއްޔާ ބިލު [illegible]. އެ اصلاح އަށް
[illegible] މި [illegible].

ޔައުމިއްޔާގެ 4 ވަނަ صفحة އަށް رئيس الجمهورية ގެ ممبر الفاضل ابراهيم حلمي
ފަރާތުން ހުށަހެޅި [illegible] :—

ލައިނު ނަމްބަރު	ކުރީގެ	އިޞްލާޙު
2	[illegible]	[illegible]
4	[illegible]	[illegible]
8	[illegible]	[illegible]
9	[illegible]	[illegible]

[illegible] جلسة [illegible] މި [illegible]
[illegible].
ޖަލްސާ ނިމުނީ 16-11 ގައެވެ. حاضر [illegible] ممبر [illegible].